

BRØEN

KATOLSK KIRKEBLAD NR. 3 - 2007

Prest til evig tid s. 3

FREDRIK HANSEN PRESTEVIES. FOTO: © HARALD HUSE

• Norges Unge Katolikker 60 år, s. 4-5 • Blant bioteknologilovens konsekvenser, s. 12-13 • Pave Benedikt XVI i Brasil, s. 14-15

Prosjekt Ninive?

ETTER SØNDAGSMESSEN den 3. juni ble den kaldeisk-katolske presten Ragheed Ganni (35) og tre subdiakoner brutalt skutt og drept i Mosul i Irak (se s. 22). Før de åpnet ild, krevde gjerningsmennene at p. Ganni og hans følgesvenner skulle konvertere til islam. Episoden er dessverre ikke enestående – kristne i Irak utsettes i stadig økende grad for forfølgelse og drap. "Den kristne befolkningen er blitt syndebuggen som utnyttet eller utslettet. De kan ikke fritt bekjenne sin tro. Kvinner tvinges til å bære slør, i kirkene rives korsene ned," sa p. Philip Najim, prokurator for Den kaldeiske kirke til Den hellige stol, ved rekviemmessen for p. Ganni. "Stengte kirker, bilbomber, tvangskonversjon ... de kristne i Irak dør. Kirken forsvinner." Han la til at kristne som ikke flykter eller konverterer blir tvunget til å betale avgifter for å få lov til å bevare sine hjem og sin tro. P. Ganni – som tidligere også har tjenestgjort i Sverige – og de tre diakonene ble ofre for det pave Benedikt betegner som "vanvittige drap". Den hellige far tok situasjonen i Irak opp med president Bush under en privataudiens den 9. juni. Nok en gang fremmet paven verdien av regionale, fremforhandlede løsninger. I mellomtiden blir situasjonen stadig mer dramatisk, mens det i nyhetsbildet er så å si taust. En anonym kristen sier til nyhetsbyrået AsiaNews at kristne i Irak føler seg "helt alene, som Jesus i Getsemane-hagen, da han følte seg forlatt av Faderen."

På lederplass skal det gjerne analyseres eller menes noe. Denne gang

vil jeg bare, på vegne av Iraks kristne, rope ut om en fortvilet situasjon. En slik fortvilelse kan ikke forsvinne som en anekdote i det store nyhetsbildet. Den er desperat. Alle i Irak lider – majoriteter så vel som minoriteter. Selvsagt vil dette også ramme den kristne minoriteten. Det våre kristne brødre og søstre i dag beskriver, er imidlertid en systematisk forfølgelseskampanje. Tar det internasjonale samfunn dette inn over seg? Ser vi det systematiske elementet, midt i den generelt dramatiske og uoversiktlige situasjonen i Irak – der ingen sivile, uansett gruppetilhørighet, blir spart, og volden synes å ramme mer eller mindre tilfeldig?

Når man står på sidelinjen og er vitne til en uhyggelig situasjon som denne, er vår menneskelige reaksjon et ønske om å gjøre noe. Dessverre kan vår maktesløshet da slå ut i at vi gjør noe på egne premisser – ut fra eget perspektiv på løsning. Verdenshistorien har vel vist at dette sjelden gir varige og gode løsninger. Likevel har politiske krefter i USA og Europa nå startet arbeidet for etablering av en autonom, "assyrisk", kristen sone i Irak – "Prosjekt Ninive" – etter mønster av Kurdistan. Ninive-sletten like ved Mosul består av en rekke kristne landsbyer, og til sammen bor det ca. 120 000 kristne i området. Historisk sett er Ninive hovedstaden i det gamle Assyria. Katolske kristne i landet anser imidlertid denne "Assyriske enklaven" som "diabolsk og farlig". Også sentrale katolske kirkeledere uttrykker stor skepsis, og mange frykter nå at prosjektet vil kunne utsette den

kristne minoriteten for enda større fare, og dessuten også føre til splittelse blant Iraks kristne. En av de største motstanderne av denne etnisk-religiøse enklaven er p. Saad Hanna Sirop, en av de første prestene som ble kidnappet i Bagdad. I 27 dager ble han torturert av gjerningsmennene, før han ble sluppet fri – blant annet etter appeller fra den hellige far. Han påpeker at Ninive-prosjektet kan få alvorlige konsekvenser for den kristne minoriteten. Fra et politisk ståsted vil det se ut som at kristne ønsker et etnisk delt Irak – en problematikk som vel er roten til alt ondt i Irak. Fra et historisk-kulturelt perspektiv vil det sette en strek over den historiske realiteten at kristne i Irak alltid har samarbeidet og levd side ved side med andre etniske og religiøse grupper. Dermed vil en kristen "ghetto", ut fra et kristent perspektiv, ikke være forenelig med det kristne misjonsoppdrag, påpeker p. Sirop. La oss håpe at det internasjonale samfunn lytter til p. Sirops og andre kristnes modige appell. Kristne som ønsker å emigrere, må hjelpes ut av landet. De som ønsker og makter å bli, må selv få definere sine behov. Blant dem er ikke en kristen etnisk enklave. Den myrdede p. Ganni, som levde og døde i Mosul, ofret seg for det helt motsatte – for fredelig sameksistens, for Kirkens fremtid i Irak, ikke utenfor, ikke fanget bak politiske eller territoriale grenser.

KD

BROEN - Katolsk kirkeblad hvori opptatt «Klippen» (Midt-Norge, 1950-78) og «Stella Maris» (Nord-Norge, 1950-68)

Utgis av: Norsk Katolsk Bisperåd.
Nr. 3. 2007 Årg. 48. ISSN 0804-9297
Oslo Katolske Bispedømme Tlf.: 23 21 95 03
Trondheim Stift Tlf.: 73 52 77 05
Tromsø Stift Tlf.: 77 68 56 04

Adresse: Akersveien 5, 0177 Oslo
Faks: 23 21 95 01
E-post: broen@katolsk.no
WWW: www.katolsk.no/broen

Redaksjonssekretær:
Kristina Solum (KS) Tlf.: 23 21 95 03

Korrespondent Nord-Norge:
Thomas Sivertsen (TS). Tlf.: 75 56 34 81
Midt-Norge-kontakt:
Stiftskontoret Tlf.: 73 52 77 05, Faks: 73 52 87 90

Redaktør:
Kristine Dingstad (KD)

Redaksjon:
Sr. Anne Bente Hadland OP (ABH)
Per Einar Odden (i permisjon) (PEO)
Heidi Haugros Øyma (HHØ)
Gunnar Wicklund Hansen (GWH)

Grafisk utforming:
Peter Bjerke

Forsiden:
Fra prestevilsen av Fredrik Hansen i St. Olav domkirke.
Foto: Harald Huse

Trykk: JMS Mediasystem AS
Opplag: 26.800

Gaver til Broen fra utlandet:
DnB Nor Bank ASA
Postadresse
0021 Oslo

BIC: DNBANOKKXXX
IBAN: NO0416022553767

Prest

Fredrik Hansen ble lørdag 21. april 2007 presteviet av biskop Bernt Eidsvig Can.Reg. av Oslo i St. Olav domkirke i Oslo. Deretter ble det mottagelse i Mariagården, med mange gjester fra inn- og utland. Foruten p. Hansens familie var også flere av hans medstudenter fra presteseminaret Allen Hall i London til stede, samt kolleger fra Tribunalet i Westminster, hvor han har arbeidet. Dagen etter, den 22. april, feiret han sin primiss i St. Laurentius kirke i Drammen.

Etter å ha fullført sine studier i London, skal p. Hansen fra 15. august fungere som kapellan i Lillehammer, og som sekretær for biskop Bernt Eidsvig i Oslo katolske bispedømme.

... og Monsignore

Den 8. mai ble **msgr. Berislav Grgic** overrakt dekretet med utnevnelsen til pavelig æresprelat med monsignore som tittel. Seremonien fant sted under en messe i St. Olav domkirke, presidert over av biskop Bernt Eidsvig Can.Reg. av Oslo. Emeritert biskop Gerhard Schwenzer SS.CC. og flere av bispedømmets prester koncelebrerte ved messen, som ble feiret i en full domkirke. Ikke minst var svært mange troende fra det kroatisk miljøet til stede.

Den hellige far kan gi hederstitelen "monsignore" til prester som fyller spesielle embeter, eller som har utmerket seg i sitt virke. P. Grgic forlot Norge den 1. mars i år og tjenestegjør nå som sogneadministratør i Pfarrverband Oberhaching i bispedømmet München i Tyskland.

Norges Unge Katolikker jubilerer: **60 år** med tro, fellesskap og handling

Pinsehelgen 1947 var en gruppe katolske ungdommer samlet til grunnleggelsen av det som i dag heter Norges Unge Katolikker (NUK). Gjennom store deler av historien het organisasjonen Unge Norske Katolikkers Forbund (UNKF). Flere av NUKs pionerer er fremdeles aktive i Kirken og fungerer som gode forbilder for dagens "NUK-ere". Broen har utfordret en håndfull av disse "gamle NUK-ere" til å presentere det tiår hvor de selv var spesielt engasjerte i organisasjonen.

Peggy Bruce:
1947-1957: Stiftelsen

Da Norsk Katolsk Ungdomsforbund ble stiftet pinsen 1947, bodde jeg i Bergen, og vi bergensere var nok noe skeptiske til "påfunnet". Vi var ikke så mange, men prøvde å skape et miljø og hadde god støtte i en gjestfri foreldregenerasjon. Lojalt startet vi ungdomslag, og BKU hadde ungdomsmesser, møter og feiret ungdomsdagen og Kristi Kongefest. Vi arrangerte julefest og karneval, takket være gjestfrie foreldre som åpnet sitt hjem.

Vi sa ja til å arrangere forbundets første ordinære generalforsamling, jobbet hardt, hadde mye moro og ble sammensveiset. Generalforsamling ble det med messe i Fantoft stavkirke og tur til Lysekloster, alt i øsende Bergensregn. Uten tvil gjorde dette noe med oss – møtet og kontakten med andre unge katolikker, senere også besøk av ungdomsprest og forbundsstyre.

Nordisk Lederskole, som startet i 1948, var et flott tilbud. For å gi tilskudd til reise og opphold laget vi fastelavnsfest for hele menigheten. I 1949 dro to BKU-ere, Jean Maubach og jeg, av sted.

En ukes fellesskap med unge katolikker, "timer" i tros lære, liturgi, apologetikk, foreningsteknikk, og om det kristne ekteskap – ja det var en utrolig opp-

St. Hallvards kloster, Sylling, juni 1957.

levelse. Blant gode lærere står Elsebet Kieler i et eget lys. Hun kom til å bety mye for unge norske katolikker gjennom forbundets første tiår. Elsebet døde i november 2006, og vi er mange som minnes henne i takknemlighet for alt hun ga oss.

For meg personlig ble Lederskolen spesiell også fordi jeg der møtte Hans Bruce. Jeg flyttet sensommeren 1951 til Oslo. Fra sidelinjen fulgte jeg med på det sentrale ungdomsarbeidet, og deltok i Oslos katolske ungdomsmiljø, nytt og litt uvant etter Bergen.

Nordisk samarbeid var kommet i gang. Det å redigere Nordisk Lederbreve en periode, gikk an som nygift og bosatt på Hellvik på Nesodden, den gang nærmest et u-land i katolsk sammenheng! Men etter

hvert ble det mindre kontakt med ungdomsarbeidet.

I 1957 tilbake i Oslo kom jeg raskt med i oppstarten av Skoleledelsen, så overtok Hans, men nå er vi langt inne i forbundets neste tiår.

Maria Giæver:
1947-1957: Begynnelsen

Høsten 1951 ble jeg opptatt i Kirken i Tromsø av daværende prefekt Johannes Wember. Jeg hadde flyttet til Tromsø høsten 1950. Allerede før jeg ble opptatt i Kirken, gled jeg inn i ungdomslaget som var stiftet i 1946. Ungdomsarbeidet i Norge var ennå ikke samlet til ett, men jeg kan ikke huske annet enn at vi fikk all den støtten man både i Norge og i Norden kunne gi. I 1950 eller 1951 sendte prefekturet en av de unge på nordisk ledertrening,

jeg tror det var på Marie-lund. I 1954 ble det sendt en deltaker til Nordisk leir på Utøya, som biskop Mangers hadde leiet. Så langt jeg har oversikten kom det alltid noen nordfra på leirene sydpå.

Hva gjorde vi? Vi hadde regelmessige møter – jeg kan faktisk ikke huske noe om programmene. Men jeg husker at til Kristi Kongefest stabled vi på bena en revy og inviterte hele menigheten. Storkjelen var lånt fra St. Elisabeth, og arrangementet var vellykket. Vi laget dugnad på den katolske kirkegården (som er den eneste katolske kirkegård i bruk i Norge). Det var stor stas da selveste prefekt Wember ville delta i arbeidet. Vi hadde utflukter og vi trivdes sammen.

I 1956 flyttet jeg til Oslo og falt straks inn i katolsk ungdomsarbeid. I 1957 var jeg praktisk leder på Sylling, det var jeg visst flere ganger. Jeg ble sekretær i Skoleledelsen og hadde ansvaret for leiropplegg og vinterskole til utgangen av 1960.

I 1961 var jeg på min siste leir på Sylling, Nordisk leir, denne gangen som deltaker. Det var da også den siste leiren som ble holdt på Sylling – huset var for brannfarlig. Samme år begynte jeg å studere. Katolsk ungdomsarbeid måtte ligge inntil pater Rory hentet meg inn igjen i 1980 til miljølederskapskursene. Om dette skriver Rory.

Gjermund Høgh: 1957-1967: Fra Sylling til Mariaholm

1957: Pius XII var pave, Jacob Mangers vår biskop og Einar Gerhardsen statsminister. Vi drømte om Amerika, og tilstanden

følte som den skulle – forutsigbar med velstandsutvikling.

Ennå fremmet ingen at Den hellige messe kunne tenkes gjennomført på et annet språk enn Kirkens eget – latin. I hele landet var vi ca 6.000 katolikker. Alle i menighetene kjente hverandre, biskop Mangers kjente antagelig hver enkelt. Som katolske gutter flest var jeg ministrant og kunne dra på Juniorleir. I 1956 flyttet Franciskus-søstrene sitt novisiat fra Sylling til Bergen, og overlot stedet til ungdommen. Som Mariaholm senere, gav det mange frukter, selv er jeg gift med henne jeg leide i hånden på Sylling i '61.

Johannes XXIII etterfulgte Pius XII i 1958. Med ham fulgte nye vinder, især gjennom 2. Vatikankonsil (1962-65). Som formann i ungdomslaget hadde jeg i 1964 æren av å ønske John Wilhelm Gran velkommen til Bergen som ny biskop. Av hans første initiativ var å samle til ungdomsseminar på Gran i 1965. Nye visjoner og planer ble trukket opp. P. Arno (Gerritsma), og Torfinn Juell var av de bærende i arbeidet.

Da Sylling ble stengt av brannvesenet etter noen år, ble leirvirksomheten vanskeligere. I menighetene fikk ungdommen større plass, samtidig som vi begynte en viss internasjonalisering. Mot slutten av 60-tallet var jeg lærerstudent i Kristiansand, hvor den høyt elskede p. Ronald (Hölscher) var sogneprest, og ikke minst en prest for barn og ungdom. Han satte spor etter seg som få.

I 1967 var Richard Nixon president i USA, Vietnamkrigen var på sitt hårdeste og den amerikanske

stjerne dalende. Vi var blitt vant til at messetekstene var på norsk. For oss ble tiåret avsluttet med at byggingen av vårt eget sted ble virkelighet under ledelse av Kjell Ruyter, men først pinsen '68 ble Mariaholm innviet.

Men om det meste endret seg – klokken fra novisiatet på Sylling henger nå på Mariaholm. Ønsket om å være i Kirken og tjene den bestod.

Rory Mulligan, S.M.: 1977-1987: Pågangsmot og gledespreg

Som ungdomsprest fra sommeren 1979, kom jeg til "dekket bord" på tre måter: 1) Forberedelsesarbeid til UNGDOMSSEMINARET 80 var allerede i gang, mye av planlegging, valg av sted, finansiering var i boks. Prosjektet samlet oss alle, noe som var spesielt viktig for meg som ny ungdomsprest, og i tillegg utløste det ubegrenset energi og oppfinnsomhet hos de unge. 2) Peggy Bruce var blitt ansatt noen år i forveien og hadde opparbeidet smidige rutiner i forhold til staten og i forhold til menighetene. Hun var uunnværlig i vår administrasjon og ga Landsstyret og Arbeidsutvalget en helproff saksorientering. 3) Min forgjenger, den musikalsk begavede Rudi Kessel, hadde skapt en sann begeistring for liturgi og sang hos de unge. Derved var jeg sikret en bekreftende ramme for min forkynnelse.

Det krevde en stor satsning å få satt ungdomsseminaret 80s ideer ut i livet, og staten stilte stive krav til støtte. Medlemsvervingsaksjonen "NY GIV" sikret oss fortsatt statlig bevilgning, men det

Elsbeth Kieler kom til å bety mye for unge norske katolikker langt utover forbundets første tiår. Foto: Maria Glæver.

Juniorleiren på Sylling sommeren 1960. Foto: Maria Glæver.

Det stiftende styret valgt pinsen 1947, utflukt til Snarøya. Fra venstre: Veslemøy Guldager, Finn Barra, Roar Hansen, Martha Ellingsen, Torfinn Juell, André Bongard og pastor Ivar Hansteen-Knuksen - "don Ivar" Foto: Veslemøy Guldager.

På lederskolen, Dalum Danmark, 1948 Fra venstre: John Willem Gran, André Bongard, Veslemøy Guldager, Torfinn Juell og Kjell Ruyter. Foto: Veslemøy Guldager.

var trist å måtte bruke så mye energi og tid på dette istedenfor på våre hjertesaker.

Ved siden av kull på kull av meget begavede unge ledere, var vi velsignet med to erfarne sosialpedagoger, Maria Giæver og sr. Beate Grevenkamp. Sammen med dem var jeg med på å bygge opp et ledertrainingsprogram. Dette anså jeg for noe av det viktigste i min tjeneste. Det var også meget givende, idet jeg fikk erfare på nært hold hvordan evangeliet frigjør de gode kreftene i unge sinn, åpner for sunn kreativitet og for våken omsorg. For meg var det givende å se fermingens sakrament slå ut i de unges modning på alle plan.

Ungdomsseminaret '85 klarte langt på vei å tenne gløden fra 1980. Igjen var det pågangsmot og et friskt gledespreg på alt, leire, helgesamlinger, adventsaksjon og debatter i bladene våre. Jeg skulle gjerne hatt energi og helse til å ha vært med på et seminar til; årene og prester forgår, men NUK får stå så lenge Peters klippe ikke faller.

Ingrid Rosendorf Joys:
1987-1997: Tro, fellesskap og handling

Tiåret preges av tre store hendelser. Den første var pavens besøk i Norden i 1989. Høydepunktet under pavebesøket var for oss UNKFere den nordiske ungdomsfestivalen i Vadstena. Mellom to og tre tusen unge katolikker – 550 fra Norge – samlet seg til feiring av tro og fellesskap: Vi var slett ikke i minoritet da, nei.

Den andre store hendelsen var feiringen av Kirkens 150-årsjubileum. UNKF arrangerte en stor festival i nærheten av Stiklestad. 200 deltakere samlet seg til høyrøstet festival og avsluttet det hele sammen med den øvrige Kirken med jubileumsmesse i Nidarosdomen.

Den tredje store hendelsen var feiringen av vårt eget 50-årsjubileum. I den forbindelse ble det arrangert et seminar som gjennomgikk organisasjonen, og formulerte og reformulerte visjoner for ungdomsarbeidet i Norge. I denne forbindelse ble det endelig vedtatt å skifte navn på organisasjonen. Unge Norske Katolikers Forbund var et litt gammeldags navn, og dessuten var flere og flere blant oss slett ikke norske. Økt fokus på, og erfaring av at UNKF er, og skal være en flerkulturell organisasjon endte med navneendring: "Norges Unge Katolikker" ble formelt vedtatt som nytt navn av UNKFs landsmøte i september 1997.

Aktivitetsnivået i lokallagene må sies å ha vært litt laber den første delen av denne perioden. Som mottiltak ble det utpekt kampanjemeningheter, altså menigheter som i perioder skulle få særlig oppfølging fra sentralt hold. Dette sammen med opprettelse av en ungdomskonsulentstilling på sekretariatet og revidering av ledertreningsopplegget blåste nytt liv i lokallagene. Etter seks år uten ungdomsprest, fikk vi p. Rolf K. Bowitz som ungdomsprest i 60 % stilling.

Bladproduksjonen gikk også framover. KU og Tenkat ble komplettert med et eget barneblad, Arken i 1994. Bladproduksjonen er viktig og det ble vektlagt – sjøl i økonomisk svært

trange tider – å sende ut bladene til alle registrerte katolikker i aldersgruppen, og ikke bare til UNKF-medlemmene.

Også annen produksjon skjøt fart. I 1993 fikk vi vår egen "ordentlige" sangbok, Jubilate, og i 1995 kom bønneboken "I ditt nærvær" i utvidet utgave.

UNKF er for mange ensbetydende med leir. Perioden – og hele organisasjonens historie – bærer preg av at leir er viktig, leir er gøy og leir er identitet. Hvor mange tusen som har vært innom en eller flere leirer i disse 60 årene vet jeg ikke, men at de aller fleste deltakerne og lederne er en uforglemmelig erfaring rikere, er jeg helt sikker på.

Sentralt for UNKF i dette tiåret var også adventsaksjonen som er vår egen solidaritetsaksjon – i samarbeid med Caritas – og som er viden kjent blant unge katolikker og i menighetene rundt i Norge. I perioder da lokallagsaktiviteten var heller laber, var det ofte adventsaksjonen som klarte å skape mest engasjement.

Marta Bivand:
1997-2007: Nye trender

Det siste tiåret i NUKs historie har vært spekket med aktiviteter, erfaringer og nye trender. Grunnet langvarig entusiasme og samarbeid over fjellene, ble det første NM for ministranter arrangert i St. Paul i Bergen våren 1998 – og siden har det vært ministranthelger hvert år. En annen voksende trend har vært norsk deltakelsen på Verdensungdomsdagene (WYD), noe som startet tidlig på 1990-tallet, men som vokste seg større fra WYD 1997 i Paris, år 2000 i Roma, år 2002 i Toronto og år 2005 i Köln, hvor rundt 200 norske deltakere var med. WYD har vært en fantasisk inspirasjon for det lokale katolske barne- og ungdomsarbeidet i Norge.

Adventsaksjonen, NUKs årlige samarbeid med Caritas Norge, en solidaritetsaksjon for, med og av katolske barn og unge, har i siste halvdel av tiåret tatt fullstendig av! Fra ca. 100 000 innsamlede kroner i 2001,

nådde man i 2006 nesten 350 000 kr. Vel så gledelig er det at det lokale engasjementet har vokst i enda større grad!

Også det jevne arbeidet i NUK har gått sin gang, NUKs sekretariat har hatt utallige ansatte som hver på sin måte har bidratt, og også hatt gleden av å samarbeide med flere unike ungdomsprester.

NUK har de siste ti årene endelig blitt preget av det mangfold av ulike nasjonale bakgrunner som Kirken vår består av. Det har gitt stor glede og berikelse for alle, men også nye utfordringer.

Internettsiden vår, www.nuk.no, har kommet ut til verden siden 1997 og er mye brukt. Her er også NUKs blader lagt ut elektronisk.

En beskrivelse av NUK i perioden 1997-2007 kan ikke avsluttes før det er sagt noen ord om leirene, ledertrening og lokallagene. Fortsatt er disse aktivitetene ryggmargen i det katolske barne- og ungdomsarbeidet, hvor man opplever en ung og levende Kirke!

Fra NUKs ungdomsleir.

Fortsatt mulig å melde seg på sommerleir

Fristen for å melde seg på NUKs sommerleire var 1. mai, men det er slett ikke umulig at det fortsatt er en plass ledig. De leirene vi arrangerer i sommer er Barneleir Nord-Norge (28/6-1/7), Barneleir Oslo/Østlandet (Mariaholm 23/6-30/6), Barneleir Sørlandet (Stella Maris ved Mandal 25/6-2/7), Juniorleir (12-14 år, Mariaholm 30/6-7/7), Vestlandsleir (8-14 år, Fredtun ved Haugesund 30/6-7/7), Barneleir Midt-Norge (14/7-21/7), Ungdomsleir (Mariaholm 27/7-5/8) og Familieleiren (Mariaholm 20/7-24/7). Familieleiren hadde påmeldingsfrist 31. mai.

Fra den lokale markeringen av Verdensungdomsdagen på Petersplassen i Roma, påsøndag 2006, da Verdensungdomsdagskorset ble overlevert fra Köln-ungdommer til Sydney-ungdommer.

Verdensungdomsdagen i Sydney 2008 (WYDSYD 08)

NESTE VERDENSUNGDOMSDAG BLIR I SYDNEY, AUSTRALIA I JULI 2008.

NUK arrangerer et opplegg for transport, kost, losji og aktiviteter, og anbefaler alle unge katolikker i Norge mellom 16 og 35 år å melde seg på. Påmeldingsfristen for å bli med på dette opplegget er 1. september 2007. Fristen er satt såpass tidlig fordi man må reservere fly i god tid når så mange skal transporteres til samme sted samtidig. Prisen vil være ca. 14000 kroner, som vil bli betalt i etapper. Første innbetaling er på kr 7000. Det vil være to separate, aldersbestemte grupper: En gruppe for 16-20 år og en gruppe for 18-35 år. Dette blir en opplevelse for livet!

60 års-festivalen på Mariaholm 3.-5. august 2007

NUK feirer sine 60 år med en stor jubileumsfestival på Mariaholm den 3. til 5. august. Det vil blant annet bli arrangert friluftsmesser, konserter, foredrag og stands for forskjellige ordenssamfunn. Det blir selvfølgelig også rikelig tid til å snakke med gamle og nye kjentfolk som er glad i NUK. Påmelding på vår internettside www.nuk.no.

Glimt fra en kirkevigsel

*"Spring opp,
evige dører,
for herlighetens
Konge kommer!"*

Av Sr. Hanne-Maria Berentzen O.C.S.O

*"Med frydesang vil vi gå opp til
Herrens hus", sang prosesjonen
på vei opp til den nye kirken i
Tautra Mariakloster.
Foto: Pham Van Trang.*

En helt ny, helt jublende glad melodi toner inn og ut i et tomt kirkerom fylt av sol, mens en lang prosesjon langsomt fyller den nye klosterkirken på Tautra til trengsel.

*"Spring opp, evige dører,
for herlighetens Konge kommer!"*

IGJEN OG IGJEN, med en jubel som fortrenger den forrige melodien, som noen minutter tidligere fylte et grønnkledd mai-landskap: "Med frydesang vil vi gå opp til Herrens hus."

Biskoper, prester, ministranter, nonner, dronning og gjester er på plass. Biskopen har stenket veggene med vievann, vigslingen er i gang. Ordets liturgi er feiret med jubel og lyttende stillhet. Et lite, skjønnsomt utvalg av helgener er anropt i Allehelgenslitaniet. Fire tonn svart stein står skinnende blankpolert i sentrum for oppmerksomheten, midt i et lite høykor, med blå fjord, snøkledd fjelltopper og nygrønne åser bakenfor.

Gravstedet

Biskopen kommer frem foran alteret og bøyer seg ned på huk foran et lite, rundt, svart hull. Dette er graven, Kristus-klippen der våre døde legemer skal gjemmes og en gang

oppreises til nytt liv. Et lite sår i klippen, et hull i denne eldgamle, svarte steinen, omhyggelig uthullet for å gi plass til hellighet, symbol på håp for det kristne folk. Biskopen plasserer dokumentet som han, vi søstre og kapellanen i Tautra Mariakloster har undertegnet, inn i det lille hullet, deretter de små relikviegjemmene med benrester av de hellige Maria Goretti, Eugenio Bossilkov, Terese av Jesusbarnet, Benedikt, Rafael Arnáiz de Barón og Maria Gabriella Sagg-hedu.

"De hellige er gravlagt i fred, og deres navn lever i evighet. Halleluja!" synger vi, mens billedhugger Knut Wold legger siste hånd på sitt verk og forsegler relikviegjemmet med en liten korsmerket stein. Graven er lukket.

Salvingen

Lange, vakre bønner uttrykker mysteriet i vigslingen av dette Guds

Sr. Gilchrist og sr. Lisbeth tørker alteret etter salvingen med krisma. Foto: Sr. Sheryl Chen O.C.S.O.

sentrum i dette hus der vi ærer og næres av Gud.

”Salige de som bor i ditt hus, de skal alltid love deg,” synger vi, igjen og igjen. Våre tre gjestende abbeder, Dom Olivier Quenardel fra Citeaux, Dom Kevin Daly fra Roscrea og Dom Augustine McGregor fra Mellifont, salver

veggene ved de tolv vigselskorsene. Oljete hender vaskes, forkleet skiftes med messehagelen, og fem røkelseskar plasseres på alteret. Snart er høykoret helt innhyllet i røkelse:

Røkelsen

”La vår bønn gjelde som røkoffer for deg, Herre; som dette hus blir fylt av vellukt, la slik Kristi vellukt velle fram fra din Kirke.”

Sr. Anne Elizabeth incenserer menigheten og veggene. Sr. Lisbeth og sr. Gilchrist tørker alteret – det ene hvite frottéhåndkleet etter det andre blir gult av krisma. De tørker og tørker, oppå og ned langs sidene. Mens oljen fortsetter å trenge dypt inn i steinen. Fra nå av får arbeidet med å tørke opp oljene etter såpe- og kremproduksjon en ny dimensjon – som en forlengelse av salvingen av alteret og den Hellige Ånds kraft.

Pionerene

Alteret er vigslet, kirken er vigslet. Under vigselskorsene på veggene tennes nå lysene av sr. Ina og pater Joël. Det var sr. Inas kall som ga det første initiativ til Tautra Mariakloster. Pater Joël av Citeaux håper hans kommunitet om noen måneder vil bekrefte hans kall til å begynne en liten munkekommunitet i Norge.

Klosterets priorinne, sr. Rosemary Durcan og sr. Gail Fitzpatrick, som var abbedisse for grunnleggelsen, kler alteret i de foreskrevne tre alterdukene. Så bæres lys og blomster inn til feiring av eukaristien. Biskop John Willem Gran OCSO, den første norske cistercienser siden reforma-

Klar for prosesjonen: Alle venter på Dronningen og sr. Rosemary. Foto: Janne Hopmo, Frostingen.

sjonen, koncelebrerer. Nå ser han frukten av sine bønner for gjeninnføring av monastisk liv i Norge.

To og en halv times messe synes kort når opplevelsen er intens og gleden veksler mellom stille undring og stor jubel.

H.M. Dronning Sonja mellom fylkesmann Inger Lise Gjørnv og ordfører Lars Myraunet lytter til seremonien med nøkkeloverkelse foran kirken. Foto: Janne Hopmo, Frostingen.

Dronningen og 180 til bords

Hennes Majestet Dronning Sonjas nærvær ved kirkevigselen og midt dagen etterpå var en særlig ære og stor glede. Etter hennes første besøk i Tautra Mariakloster 8. mai 2003, da hun la ned grunnsteinen til det nye klosteret, er det en enda større glede å feire vår store begivenhet sammen med dronningen: I tillegg til å ta imot Norges dronning og en representant for hele folket, tar vi nå også imot en venn.

”Hvor det er hjerterom, er det husrom,” minnet våre venner oss om da vi forberedte kirkevigselen og ikke visste hvordan vi skulle få plass til alle gjestene til middag. Vi trodde 80 gjester var det maksimale vi kunne ha til bords inne i klosteret, og opplevde at det gikk veldig fint med 180 til bords!

Biskop Georg Müller incenserer alteret. Foto: Sr. Sheryl Chen O.C.S.O.

Katolikk på Lillehammer

Allehelgensdag i 1924 mottok fire personer den første helige kommunion i St. Torfinns kapell på Hamar. To voksne og to barn. Den ene av de voksne var Sigrid Undset, barna var to søsken, Christian Auguste, 9 år, og Hetty (Henriette) Henrichsen, 11 år. De tre var kommet fra Lillehammer for anledningen. Barnas forberedelser sto Msgr. Karl Kjelstrup for. Han var prest på Hamar og var kommet en gang i uken gjennom et helt år til Lillehammer for å undervise dem. Det var en stor dag for Hetty, og den ble også begynnelsen på et vennskap mellom Sigrid Undset og Hettys mor, Edith de Castro, og etter hvert også Hetty selv.

DA SIGRID UNDSET KONVERTERTE i 1924, ble det noe oftere messer på Lillehammer. Hun inviterte dominikanerpatre fra Oslo opp en gang i måneden om mulig, og de feiret messe i peisestuen på Bjerkebæk. Det var p. Béchaux, senere p. Lutz og p. Vanneufville. I stuen hadde Undset dekket et bord med brokade og lagt en nydelig brodert duk – engelsk broderi – oppå. Det tjente som alter. "Jeg tror hun hadde sydd den selv," sier Hetty. "Hun var flink å brodere og hadde alltid med seg et håndarbeid på toget." "Før messen gikk vi til skrifte, og det foregikk i moster Sigrids arbeidsværelse," forteller hun, og legger til at hun som barn fikk lov å kalle fru Undset "moster Sigrid", for det gjorde de andre barna som var på besøk hos henne. Hele den katolske menigheten på Lillehammer deltok i messene, i hovedsak Sigrid Undset og familien Henrichsen. Før den tid hadde Hetty stort sett bare vært til messe når tre yngre brødre ble døpt. Da kom det prest fra St. Olav i Oslo, pastor Günther og senere pastor Offerdal. Det hendte også at hun var med sin mor til Oslo for å hente mormor fra Frankrike, og da ble det også lagt inn messebesøk i St. Olav. Hetty forteller at hennes mor hver søndag samlet barna i barnerommet og leste messestekstene for dem på fransk. Og så ba de morgen- og aftenbønn, i advents- og fastetiden pluss de på med tre Pater Noster og tre Ave Maria både morgen og kveld.

Da Hettys far døde i 1926, flyttet familien til Bergen, men da moren døde i 1932, ordnet Sigrid Undset og barnas onkel med losji for dem i familier på Lillehammer. Det var slett ikke uvanlig, forteller Hetty, det var stort sett barn med astmatiske sykdommer som kom dit. Hetty selv gikk et år på husholdningskurs ved Hundorp folkehøyskole. Der var folkedans en del av "oppdragelsen", og da Undset hørte det, ga hun straks Hetty

Hetty Henrichsen.

bunaden sin – en bunad Hetty hadde i sitt eie like til arbeidet med å åpne Bjerkebæk for publikum ble igangsatt sent på 90-tallet. Da skjenket hun den til Bjerkebæk, og sammen med den også morens rosenkrans som blir beskrevet i "Gymnadenia", Undsets konversjonsroman. Både rosenkransen og Undsets konversjonsromaner ligger ved grunnstenen til publikumsbygget på Bjerkebæk. Privatkorrespondansen med Sigrid Undset har hun gitt til Nasjonalbiblioteket. De holdt kontakten, og Undset var også på besøk hos dem i Bergen, hvor Hetty tok sykepleierutdannelse. Hetty forteller at hun også gjenfinner brorens kommentarer i Undsets konversjonsroman om Paul Selmer. – Kontakten med Sigrid Undset var svært nær, sier hun. – Hun undertegnet alle brevene med "din hengivne moster Sigrid", og hun var genuint interessert i hvordan det gikk med oss.

Som en av ganske få som kjente Bjerkebæk i Undsets tid, har Hetty vært inne som rådgiver i den omfattende restaureringsprosessen av Sigrid Undsets hjem som nå er avsluttet. Og Hetty var naturligvis på plass da dronning Sonja forestod den offisielle åpningen 20. mai.

ABH

Bjerkebæk var Sigrid Undsets hjem og dikterverksted. I 2001 ble planleggingen av en publikumsbygningen startet opp og det ble invitert til åpen arkitektkonkurranse.

Vinnerutkastet "Guds skjønnne døtre" var tegnet av Carl-Viggo Hølmebakk. Bygningen ble ferdigstilt i januar 2007, og 20. mai, på 125-årsdagen for hennes fødsel, fant den offisielle åpningen sted.

Bjerkebæk har nettsider: www.maihaugen.no

Foto: Gaute Jacobsen

"Guds skjønnne døtre"

Av Kristin Sørhoel

DET NYE PUBLIKUMSBYGGET på Bjerkebæk er blitt et moderne, åpent og vennlig bygg, med store vinduer som bringer naturen og lyset inn i rommene. Her er en praktfull liten konsertsal, og en utstilling med Undsets private bøker. Samlingen rommer hele 9000 bind, og utstillingen "I bøkernes verden" er meget tilgjengelig, her kan man også bla digitalt i flere bind. Bøkene er utstilt etter temaer, som barnebøker, naturfag, katolisisme. Forfatterens egne bøker er utstilt i flere oversettelser, og bilder fra hennes private album bidrar til å komme nærmere personen og hennes liv. Publikumsbygget er åpent flere timer om dagen, og vil man inn i hennes personlige hjem og skrive-stue, kan man følge med på en av de mange omvisningene. Åpningen av Bjerkebæk er en viktig begivenhet for den som ønsker å komme nærmere Sigrid Undsets liv, forfatterskap og åndelige engasjement. Her bodde hun da hun konverterte i 1924 og her skrev hun Kristin Lavransdatter og Olav Audunssøn. Det er i disse dager også utgitt en praktbok: "Bjerkebæk. I bøkernes verden", en interessant og omfattende presentasjon av hennes boksamling.

Feriepengeaksjonen 2007

Juni pleier å være en god måned for folk flest i Norge; feriepengene kommer nemlig da, og med det litt ekstra penger å rutte med!

Caritas Norge oppfordrer alle til å tenke på våre søsken som mangler det nødvendigste også i juni måned.

Kanskje kan dine feriepenge bidra til at også andre kan få det litt bedre?

Gi en del av feriepengene dine til nødlidende!

Du kan gi ditt bidrag online på www.caritas.no, eller betale inn på kontonummer 8200.01.93433. Merk innbetalingen: "Feriepengeaksjonen 2007".

Den nye bioteknologiloven: – Takknemlige for hver dag

I forrige nummer (2-07) trykket Broen en artikkel om forslaget til ny bioteknologilov. Ikke lenge etter mottok redaksjonen en henvendelse fra Van-Trang Thi Pham. Hennes sønn lider av den arvelige blodsykdommen som omtales i artikkelens innledning, thalassemi. Medienes fokus på denne sykdommen har i stor grad vært medvirkende til debatten som foranlediget forslaget om ny bioteknologilov. Til tross for massiv motstand, blant annet fra Den katolske kirke, ble den vedtatt i sin helhet i slutten av mai i år.

Van-Trang Thi Pham, Tuan og Hoang Tran Minh.

– **MIN YNGSTE SØNN TUAN** er nå 14 år og har en alvorlig blodsykdom, Alfa Thalassemia. Han er fortsatt i live, og lever ganske normalt takket være blodtransfusjon som er en livsforlengende medisin. Tuan ble mye omtalt i media i sitt første leveår, og siden ønsket vi ikke å stå frem. Men vi håper nå at hans historie kan hjelpe til å illustrere Kirkens holdning i dette spørsmålet, skriver Van-Trang i sin henvendelse til Broen.

Broen møter Tuan og Van-Trang i St. Olav kirke i Trondheim. Tuan håndhilser og smiler. Vel hjemme i huset der han og familien bor, opptar en PlayStation en fremtredende plass på stuegulvet. Ved første øyeblikk er det ingenting som røper at Tuan ikke er en frisk 14-åring.

Samtidig vet jeg at han har den alvorligste formen for thalassemi, en arvelig blodsykdom. Van-Trangs eldste sønn Duan er frisk. Men i 1986 og 1987 fikk hun to dødfødte døtre. Under hennes neste svangerskap ble det tatt fostervannsprøve, som viste

at barnet hadde den samme diagnosen som døtrene.

– Legene foreslo da to behandlingsformer: De tilbød meg blodoverføring i morslivet, og i tillegg benmargstransplantasjon i Sverige.

– På denne tiden visste vi ikke at benmargstransplantasjon var ulovlig her i Norge, legger hun til. – At benmargen kom fra abortert fostervev fikk vi først vite i ettertid.

– *Legene informerte dere ikke om dette?*

– Nei, det nevnte de ikke. De ga oss flybilletter, og vi reiste til Stockholm. I Sverige hadde de bedre kompetanse på dette området, sa de.

Informasjonsbrevet de opprinnelig mottok fra Sverige er ganske riktig nokså lett å misforstå:

”Nya rön visar att dessa typer av sjukdomar kan behandlas genom att man till fostret sprutar in blodbindande celler från ett friskt foster.”

– At ”et friskt foster” i realiteten var et abortert foster forsto vi først da norske medier begynte å skrive om saken. Aller først kom det på nyhetene. NRK kontaktet legene og snakket med dem, for å holde oss anonyme. Jeg ble veldig sjokkert, og følte at jeg hadde gjort noe kriminelt, noe som gikk imot min tro og moralske oppfatning.

– Senere fikk vi imidlertid vite at det ikke var denne behandlingen som hadde reddet ham, men blodtransfusjonene som ble foretatt fire ganger under svangerskapet. Gjennom prøver kom det frem at benmargsbehandlingen var mislykket. Vevet hadde aldri bundet seg i Tuans kropp.

– *Men thalassemi beskrives som en sykdom som gir ”et smertelig liv og en tidlig død”?*

– Ja, det medfører smerte, men bare i den grad man kan tåle det. Det er slitsomt for Tuan å dra til sykehuset for å få blodtransfusjon annenhver uke. Behandlingen tar fem timer. Han mister skolegang, og han hater

sykehus. Men så snakker vi med ham, og da går det bra igjen. Han er glad for at han lever, og vet at blodtransfusjonene forlenger livet hans.

- På den annen side er det ikke sikkert at den "bedre" livskvaliteten er best. Det vi har opplevd de siste 14 årene er slitsomt, men vi lever et normalt liv, selv om det er begrenset hva vi kan gjøre.
- Vi blir veldig avhengige av sykehus, skyter Hoang Tran Minh, Tuans far, inn. Vi kan maks reise tre uker på ferie, og det forutsetter at Tuan får blodtransfusjon like før og like etter.
- I fjor var vi i Vietnam i to uker, og med Guds hjelp gikk det bra, forteller Van-Trang.
- Har det vært snakk om noen benmargstransplantasjon etter at han ble født?
- Vi vurderte dette i 1994. Det ble sagt at det var større sjanse for å overleve med en beslektet giver, men vi fant ingen i familien som hadde samme vevtype.
- Hvilke tanker gjør du deg om donor-søsken-problematikken?
- Denne teknikken involverer at fostrene blir ødelagt hvis de ikke er friske. Det er ikke etisk forsvarlig. I praksis betyr det at for å redde ett

Tuan i sofaen, hjemme på Tiller.

barn, så dreper du et annet barn. Sammenlignet med en sykdom der dagene er talte, kunne Tuan forvente å leve ganske lenge. Og da er det ikke nødvendig å ty til så drastiske tiltak. Man må også tenke på hvordan barnet kommer til å oppleve det i fremtiden. Det er ikke godt å si hva han ville ha følt hvis han fikk vite at mange av hans søsken hadde måttet dø for at han skulle få vokse opp.

- Når Tuan har kunnet leve i så mange år, skjønner jeg ikke hvorfor ikke andre som har denne sykdommen har villet bruke blodtransfusjon som behandlingsmetode. Å lage et donorsøsken må være en enorm påkjenning for moren. Mange aborterer flere ganger under behandlingen, og kanskje er det hele bare en falsk forhåpning.

Det er ikke sikkert at den "bedre" livskvaliteten er best."

- Syns du utviklingen er skremmende?
- Ja. Det er ikke normalt at man i et fritt og demokratisk land skal ha lov til å sortere liv på denne måten. Bare de friske får leve, ikke de syke. Men de må få en sjanse, de syke også. Og hvis de ikke klarer det, er det naturlig at de får en naturlig død. Det virker som om man forsøker å spille Gud og bestemme hvem som får og ikke får leve.
- Van-Trang tenker på de to døtrene sine, Maria og Theresa. Hun viser meg bilder fra begravelsene. Ikke lenge etter flyttet de til Tiller, hvor de bor like ved kirkegården der dø
- Jeg visste hele tiden at de to kom til å dø når de ble født. Jeg fikk tilbud om abort, men takket nei. Jeg følte at det ville ha vært galt. Selv var jeg ennå ikke katolikk på denne tiden. Men etter at jeg hadde mistet de to ble jeg mer troende, og da hadde jeg et ønske om å bli tatt opp i Kirken. Mannen min var katolikk, men selv var jeg tidligere buddhist. For meg er katolisismen som mer personlig, og det betyr mye for meg.

Tuan på St. Olavs hospital under en blodtransfusjon.

- Motstandere mot den nye bioteknologiloven har blitt avskrevet som "følelseløse". Men hvordan er hverdagen for en som velger den alternative, naturlige behandlingsformen, slik Tuan gjør?
- Tuan har det alvorligste tilfellet av thalassemi i Norge. Det har vært mye fokus på selve sykdommen, likevel krever situasjonen stor tålmodighet i det daglige. Jeg ber ofte rosenkransen for å kunne takle nye utfordringer. Tuan får den behandlingen han trenger på sykehuset, men ikke den personlige oppfølgingen han skulle hatt.
- Får Tuan den oppfølgingen han trenger på skolen?
- Nylig ble det avdekket at han hadde fått en mindre hjerneskade under en av blodtransfusjonene han fikk i morslivet. Dette er ikke relatert til thalassemi, men en ulykke som følge av behandlingen. Vi vet at han trenger mer tilpasset undervisning og støtte, men skolen har ikke nok ressurser til å hjelpe ham. Det at han er alvorlig syk, men at man ikke nødvendigvis ser det på ham, kan være en påkjenning til tider.
- Hva er det som gir dere styrke gjennom prøvelsene?
- Troen spiller en viktig rolle, og har hjulpet oss enormt i disse årene. Hadde det ikke vært for den, ville vi kanskje ikke kunne ha levd normalt, slik vi gjør i dag. Vi er takknemlige for hver dag, men det er opp til Gud å avgjøre om Tuan får leve i ti eller 20 år til.

KS

Pave Benedikt XVI i Brasil

9. til 13. mai

– to latinamerikanske stemmer

Brasil-besøket var Benedikt XVI's første reise til det amerikanske kontinent siden han ble pave i 2005. Det var et etterlengtet besøk – nær halvparten av verdens katolikker bor nemlig i Latin-Amerika. Pavens apostoliske reise begynte i São Paulo, hvor han blant annet møtte ungdommer og feiret messe, i tillegg til å kanonisere den første Brasil-fødte helgen. Derfra reiste han videre til Aparecida, for å åpne Det latinamerikanske bispesamfundets femte hovedkonferanse.

PAVENS BESØK kommer på et tidspunkt da det fokuseres på at "verdens mest katolske kontinent" kan være inne i en religiøs krise. Ifølge Vatikanet har antallet katolikker i området gått ned med fire prosent de siste 25 årene – og man regner med at det reelle tallet for frafall er enda høyere. Det vakte oppsikt da den brasilianske kardinalen Claudio Hummes i 2005 stilte spørsmålet: "Hvor lenge vil Latin-Amerika forbli et katolsk kontinent?" En av de viktigste årsakene til denne nedgangen synes å være den økende "konkurransen" fra evangeliske og karismatiske bevegelser som spesielt får mange etterfølgere fra de fattigste lagene i befolkningen. Fra Vatikanets side ønsket man ved pavens besøk å styrke Kirken på dette kontinentet.

Samtidig håper man at reisen vil styrke pavens popularitet i en verdensdel der mange opprinnelig ønsket seg en latinamerikansk pave. Mange har hatt inntrykk av at Benedikt XVI er for opptatt av europeiske forhold. Andre igjen husker kardinal Ratzingers som en motstander av frigjøringssteologien, som blant annet søkte å integrere marxistiske elementer i religionen og hadde sin blomstringstid i Latin-Amerika på 60- og 70-tallet.

I forbindelse med pavens reise til Brasil, har Broen intervjuet to latinamerikanske prester om Kirkens stilling i dagens Latin-Amerika,

Fazenda da Esperança i Brasil. Foto João Rangel.

p. Enrique Oizumi og p. Marcelo Jofré.

– *Hvordan vil du sammenfatte Kirkens situasjon i Latin-Amerika i dag?*

E.O.: Her i Norge er dere en minoritetskirke. I Latin-Amerika er situasjonen annerledes, siden vi er en majoritetskirke. Dette har skapt en Kirke med mange privilegier. Samtidig er gapet mellom fattig og rik større i Latin-Amerika enn noe annet sted i verden. Jeg tror dette krever en holdningsendring. Man har fokusert mye på å "hjelp de fattige". I stedet bør vi kanskje heller satse på å fremme utvikling.

M.J.: Jeg tror dagens Latin-Amerika er preget av en enorm "folkelig religiøsitet". Men dessverre opplever jeg både fra kirkelig og sivilt hold et manglende moralsk engasjement, særlig med hensyn til sosiale forhold og menneskeverdet. For eksempel har det i flere land i det siste pågått kampanjer for legalisering av abort. Samtidig er det mye positivt som skjer, blant annet når det gjelder å finne nye måter å spre Evangeliet på, og nye innfallsvinkler til det sjelesørgiske arbeidet. Her har paven vært en pådriver.

– *Hva tenker du om "konkurransen" fra andre kirkesamfunn?*

E.O.: Personlig tror jeg at i stedet for å legge skylden på andre, burde vi spørre oss hvorfor vi er i ferd med å miste appellen. Og jeg tror at Kirkens renommé i dag nok er avhengig av hvordan den forholder seg til de fattige, eller til sektene, men den er særlig avhengig av hvordan den takler rollen som majoritetskirke og en kirke med privilegier.

M.J.: Jeg tror at denne tendensen i stor grad skyldes at mange mennesker, særlig de fattige, møter mye motstand. Dette gjør at de venter på mirakler. Det er påfallende at de stedene hvor sektene verver flest medlemmer for eksempel er på sykehusene, i situasjoner forbundet med en enorm lidelse. Men med eller uten sekter – Latin-Amerika er et svært religiøst samfunn, og denne religiøsiteten er i sin essens katolsk. Og faktum er at de fleste som går over til andre kirkesamfunn, likevel bevarer sin katolske tro. Min erfaring er dessuten at de fleste vender tilbake til Den katolske kirke etter en periode, gjerne etter at krisen som fikk dem til å oppsøke sektene er gått over.

– Hva kan Kirken gjøre med denne tendensen?

E.O.: Alt Kirken gjør må ha en høy kvalitet, for vi er på

vei inn i en konkurranseorientert, globalisert verden. Vi må undersøke hvilken etterspørsel som finnes. Dette betyr at vi må stille spørsmål ved vår praksis, ikke ved våre grunnleggende verdier. Vår merverdi vil for eksempel være hvilken teknologisk kompetanse vi har. Vi må bruke fantasien og forbedre menighetene slik at de kan bli et bedre sted for møtet med Gud. Prestene må studere teologi og filosofi, men fremfor alt må de få en utvidet erfaring av Gud. I tillegg vil Kirken trenge en økt etisk kompetanse. Sammen med den profetiske evnen til å fremholde prinsipper, vil den i økende grad måtte se den menneskelige siden ved problemer relatert til sosiale, økonomiske eller familiære faktorer.

M.J.: Kirken må bringe et større vitnesbyrd om fattigdommen, for å imøtekomme folkets behov. Det er også viktig at Kirken lærer å bruke et språk som folk kan forstå. Det at liturgien fremstår som virkelighetsfjern er nok en årsak til at mange, kanskje særlig de unge, vender bort fra Kirken.

– Hvordan ser Kirkens fremtid ut i Latin-Amerika?

E.O.: Økumenismen er den største utfordringen for Latin-Amerika i dag. Vi går

mot en tid hvor landene ikke har noen statskirke eller -tro. Jeg tror ikke Latin-Amerika vil unnslippe denne tendensen. Det innebærer at vi vil komme til å miste privilegier, og det må vi leve med. Vi må fortsette å arbeide for å endre virkeligheten, slik at den skal ligne mest mulig på den oppfordringen vi finner i Evangeliene, hvor alle er brødre og søstre. Men vi må lære å eksistere side om side med andre religioner. Som Benedikt XVI har understreket, er utfordringen i vår tid å danne allianser med andre religioner, snarere enn å se på dem som fiender. Man må få øyene opp for at det er like katolsk å ha en økumenisk innstilling som å tjene de fattigste av de fattige, på grunn av den verdigheten de har fordi de er Guds barn.

M.J.: Et positivt aspekt er at Kirken forsøker å se etter nye veier for å spre evangeliet. Kirken har begynt å fokusere på at man må lese Bibelen, noe som er utmerket. Til tross for at man finner mange nye retninger innenfor det religiøse spekteret (for eksempel New Age-bølgen), tror jeg det er flere og flere som vender seg mot røttene sine og mot Kirken. Behovet for åndelige verdier er stort. Riktignok mister Kirken medlemmer, men det er jo ikke slik å forstå at de som er igjen forholder seg passivt; de arbeider for at folk skal komme i dialog med dem. Man har begynt å lytte mer til hva folk har å si, for å vise dem hva Kristus står for, i stedet for å tvinge igjennom en dogmatisk holding.

– Hvilken betydning kan paven få for Latin-Amerika?

E.O.: Vår pave sier noe viktig i *Deus Caritas Est*, der han understreker verdien av den enkeltes arbeid,

arbeidet i menigheten, arbeidet i organisasjoner, arbeidet for menneskeheten. Jeg tror mange vil følge ham hvis de ser at å hjelpe de fattige er like viktig for Kirken som sakramentene, som det å formidle Guds ord.

M.J.: Besøket er et enormt positivt tegn. På denne måten har vi fått en bekreftelse på at Latin-Amerika ikke er utenfor Romas kretser, men innenfor. Pavens buskap er ansporende for det åndelige og kirkelige arbeidet. Det er et vitnesbyrd om at vår hyrde er med oss.

KS

P. Enrique Oizumi S.J. er leder for Fe y Alegría (Tro og Gleder) i Bolivia. Organisasjonen arbeider med utviklingsprosjekter med vekt på undervisning. Fe y Alegría er en av Caritas Norges samarbeidspartnere, og p. Oizumi besøkte nylig Norge.

P. Marcelo Gabriel Jofré kommer fra Argentina, og har siden 2005 virket som sjelsørger for spansktalesende katolikker i OKB.

Fra åpningsmessen for den Latinamerikanske bispekonferansen i Aparecida, under pavens Brasil-besøk. Foto: João Rangel.

Fermingsalderen

Pave Benedikt sendte 13. mars i år, etter den siste store bispesynoden, ut et pavelig dokument, Sacramentum Caritatis, om eukaristien.

Paven oppfordrer her bispekonferansene til, i samarbeid med Vatikanet, å undersøke sin praksis rundt sakramentene for kristen innlemmelse: dåpen, fermingen og eukaristien. Mange østlige kirker administrerer disse tre sakramentene samtidig, noe som også gjelder for voksne som tas opp i Kirken ved den latinske ritus. Barn under den latinske ritus blir vanligvis døpt som spedbarn, mottar førstekommunion i syvårsalderen og fermes flere år senere. "Man trenger å se på hvilken av disse praksisene som på best måte hjelper de troende til å sette det eukaristiske sakrament i sentrum, noe som er målet for hele innlemmelsesprosessen," sier paven.

FINNES DET i Den katolske kirke noen "riktig" alder for å motta fermingens sakrament (konfirmasjonen)?

I kristendommens første tid var voksendåp det helt dominerende. Både dåpen og fermingen ble foretatt av biskopen, og fermingen var da det siste leddet i dåpsseremonien. Men etter hvert som Kirken vokste, maktet ikke biskopene å nå over det hele, og det ble prestene som vanligvis døpte. I de katolske orientalske kirker (og senere i de ortodokse kirker) løste man dette ved at også presten fikk fullmakt til å ferme. Da blir småbarn fermet ("krismatisert med hellig myron") i slutten av dåpsseremonien.

Men i vestkirkene holdt man fast på at bare biskopen skulle ferme. Da ble fermingsalderen avhengig av når det var praktisk mulig for biskopen å utøve denne plikten. Nær bispeseter kunne barna bli fermet i tidlig alder, mens de kanskje måtte vente i årevis hvis de bodde i utkanter hvor biskopen sjelden kom, og selv hadde dårlig mulighet til å reise til bispesetet. På slutten av 1200-tallet ble det vanlig med 7-årsalderen som fermingsalder. Konfirmasjonen som et av de syv sakramenter ble bekreftet ved flere konsiler. Etter denne konfirmasjonen kunne barna så ha sin førstekommunion. I østkirkene kan barna motta sin førstekommunion allerede i forbindelse med den kombinerte dåpen og fermingen (som vin gjenom sugerør!). På 1800-tallet begynte

man i Frankrike å gi kommunion før fermingen, og dette ble mottatt med stor skepsis fra sentralt hold i Kirken. Det ble klart oppfattet som i strid med tradisjonen og sakramentenes naturlige rekkefølge. Men dette endret seg da pave Pius X i begynnelsen av 1900-tallet gikk sterkt inn for tidlig barnekommunion. Han så nok dette som viktigere enn sakramentenes rekkefølge. Mange steder løste man dette problemet ved at førstekommunion og ferming kom omtrent samtidig: førstekommunion som den store familiefest og fermingen som et rent kirkelig anliggende. Den katolske kirkelov fastsatte i 1917 7-årsalderen som konfirmasjonstid, og bekreftet dette i den gjeldende kirkelov fra 1983. Imidlertid kan de enkelte bispekonferanser fastsette en annen alder. Mange holder av praktiske grunner på ferming i 12-15 års alder (barna er da mer modne), mens andre foretrekker 7-årsalderen ut fra historiske og teologiske årsaker.

Hvor kommer så Den katolske kirke i Norge inn i dette bildet?

I middelalderen holdt man nok på de gjeldende bestemmelser, med 7-årsalderen som et vanlig tidspunkt. Men så kom den lutherske reformasjonen, og fra 1537 til ca. 1843 var katolsk gudstjenesteliv forbudt i Norge. Så måtte man begynne på nytt i annen halvdel av 1800-tallet, og var selvfølgelig sterkt avhengig av de spesielle forhold som statskirkens konfirmasjon hadde medført i vårt land.

STATSKIRKENS KONFIRMASJON

Luther godkjente ikke konfirmasjonen som et sakrament. Men protestantene fant nok at dette kunne være en god skikk som også innebar at de unge fikk en nødvendig opplæring i kristendommen. I Norge innførte man derfor en obligatorisk konfirmasjon, som ble ytterligere innskjerpet i 1736 i forbindelse med den allmenne folkeskolens innføring, og fikk en markert pietistisk form. Det var en streng ordning med overhøring i kirken, der konfirmantene måtte kunne svare på spørsmål fra presten. De som ikke ble godkjent, ble nærmest sett på som mindreverdige medlemmer av samfunnet, og de som nektet konfirmasjon, kunne bli straffet med fengsel eller bli satt i gapestokk.

Konfirmasjonens forbindelse med nattverden ser vi ved bestemmelsen av 1759 om at alle konfirmanter med familie skulle gå til nattverd søndag etter konfirmasjonen. Men ved siden av det kirkelige ble konfirmasjonen i sterk grad samfunnets overgangsritus fra barn til voksen. Etter høytiden måtte man vanligvis gå ut i arbeidslivet, og man kledde seg på en ny måte for å vise at nå var man ikke lenger barn, men en ansvarlig voksen person.

Konfirmasjonen var tvungen for medlemmer av statskirken helt frem til 1912. Da ble den ifølge mer liberale tendenser i samfunnet en frivillig sak. Men det kan nok fremdeles være et sterkt press på de unge for at de skal gå til konfirmasjon, særlig fordi konfirmasjonen blir en stor familiefest hvor man virkelig samler slekten og feirer samholdet, som ellers er i ferd med å gå tapt i det mer individuelt pregede samfunnet i dag. Opprinnelig bekreftet man i konfirmasjonen sine dåpsløfter, men fra 1981 lover man ikke noe. Konfirmasjonen er blitt en ren forbønnsgudstjeneste, men for Den norske kirke gir den mulighet til å gi de unge kunnskap om og forståelse for den kristne tro.

Katolsk ferming i Norge er nok sterkt påvirket av denne situasjonen.

Vi katolikker er en minoritet i landet, og påvirkninger fra en stor majoritet er det vanskelig å komme bort fra. Så da de små katolske menigheter vokste opp fra slutten av 1800-tallet og til i dag, valgte man å holde seg til den vanlige konfirmasjonsalderen i Den norske kirke (14 til 15-årsalderen). Da unngikk man altfor store forskjeller som kunne gi de unge sosiale problemer i forholdet til sine ikke-katolske venner.

I likhet med Den norske kirke gir denne konfirmasjonsalderen også vår Kirke mulighet til en ganske intensiv opplæring i troen, og de unge kan som gruppe leve seg inn i hva troen virkelig betyr når man nå nærmer seg voksen alder. Fermingen er et såkalt *pregende sakrament*. Det innebærer at det gir et uutslettelig merke på sjelen, og derfor ikke kan eller skal gjentas. De som i de katolske østkirker har mottatt fermingen

i forbindelse med dåpen skal derfor ikke bli konfirmert igjen i vår gjeldende konfirmasjonsalder. Men de bør selvsagt kunne delta i opplæring og forberedelser, slik at de får et mer modent forhold til sin tro.

Det har stadig vært diskusjoner om hva som skal være den rette alder for ferming i Den katolske kirke i Norge. Noe resultat av dette som kan rokke ved den nåværende ordning, har det vel knapt kommet frem. Her må vi nok også følge de bestemmelser som måtte vedtas av Den nordiske katolske bispekonferanse.

Men som vi så i begynnelsen av denne artikkelen: Det offisielle pavelige dokumentet, *Sacramentum Caritatis*, fra den siste store bispesynoden som er holdt, synes å ville innskjerpe at fermingen skal inngå i et system hvor de troende skal hjelpes til å sette det eukaristiske sakrament i sentrum. Paven sier at dette er målet for hele innlemmelsesprosessen. Hvorvidt det nå vil skje noe drastisk med innskjerping av fermingsalderen, er vel ikke sikkert. Men formuleringene tyder vel på at man kanskje vil foretrekke en tidlig fermingsalder (før førstekomunionen) fremfor den modne alder vi hittil har gått inn for i Norge. Dette ligger jo forøvrig allerede i kirkeloven som "det vanlige".

GWH

Fra fermingen i St. Olav domkirke, Oslo, lørdag 26. mai kl. 11.00.

Caritas verden over mobiliserer igjen:

Bedre bistand nå – verden kan ikke vente!

Av Ingrid Rosendorf Joys

FOR TO ÅR SIDEN lovet verdens rikeste land å fordoble bistanden for å halvere fattigdommen. Har de holdt løftene om å gjøre fattigdommen til historie?

”Make poverty history” var kravet fra millioner av mennesker i 2005, i tidens største kampanje mot fattigdommen. Kanskje var du også en av dem som gikk med et hvitt bånd for å vise at du synes fattigdommen som rammer store deler av verdens befolkning er urettferdig og må avskaffes? I så fall var du langt fra alene – mer enn 31 millioner mennesker i 84 land deltok i kampanjen, som ikke minst rettet seg mot G8-møtet i Skottland i juli 2005. Kravene var: Mer og bedre bistand, gjeldsslette og rettferdig handel.

Kom det noe ut av det? I hvert fall løfter. G8-lederne (det vil si lederne for åtte av verdens rikeste land; USA, Storbritannia, Frankrike, Tyskland, Canada, Italia, Japan og Russland) lovet å øke bistanden til de fattigste landene med 50 milliarder dollar innen 2010. Halvparten av økningen skulle gå til Afrika. De lovet også bedre bistand, ved at den skulle være

Hvis løftet om en økning i bistanden på 50 milliarder dollar holdes, vil det ha betydning for millioner av mennesker.”

mer overensstemmende med de fattige landenes egne prioriteringer og mer direkte rettet mot å redusere fattigdommen.

50 milliarder dollar høres jo bra ut, men det er tross alt bare halvparten av det FN sier må til hvis man skal nå de såkalte Tusenårsmålene – målsetninger FN har vedtatt med sikte på å utrydde den ekstreme fattigdommen innen 2015. Og det utgjør

bare 0,36 prosent av G8-landenes samlede nasjonalinntekt – halvparten av det målet på 0,7 % som de fleste av G8-landene satte seg allerede i 1970! Men likevel: Hvis løftet om en økning i bistanden på 50 milliarder dollar holdes, vil det ha betydning for millioner av mennesker. Det kan for eksempel bidra til å gi alle barn skolegang for første gang i historien.

Så er det store spørsmålet selvfølgelig: Blir løftene holdt? Det er nok ennå litt tidlig å svare helt sikkert på det. Men mye tyder på at det går for langsomt. Når G8-landene møtes i begynnelsen av juni, må de bli enige om hvordan de skal holde det de har lovet. Dette har det internasjonale Caritas-nettverket sammen med en del andre katolske solidaritetsorganisasjoner minnet dem om, gjennom å sette i gang en stor, internasjonal kampanje med slagordet ”Bedre bistand nå – verden kan ikke vente!” Gjennom en underskriftskampanje har tusenvis av mennesker sluttet seg til følgende oppfordringer til G8-lederne:

- Det må lages klare planer for å øke bistanden til 0,7 % av BNP innen 2015.
- Sletting av gjeld må komme i tillegg til bistanden.
- Bistand må ikke medføre økonomiske forpliktelser som er til skade for fattige.
- Innbyggere og organisasjoner må få være med på å bestemme hvordan bistanden brukes.
- Innsatsen mot korrupsjon i offentlig og privat sektor må styrkes.

Også Caritas Norge har deltatt i kampanjen, og flere hundre underskrifter samlet inn i de katolske menighetene i Norge er sendt til G8-møtets vert, Tysklands forbundskansler Angela Merkel. Om det kommer noe ut av det, gjenstår i skrivende stund å se. Men vi har i alle fall vært med på å minne noen av verdens mektigste ledere om at ”folk flest” ønsker rettferdighet!

Jan Egeland:

Jeg er en stor fan av Caritas!

Jan Egeland. Foto Tugela Ridley.

I FORBINDELSE MED CARITAS Internationals' generalforsamling i juni i år, ble det laget en video om Caritas-nettverkets nødhjelpsarbeid. I denne forbindelsen intervjuet Caritas Norges kommunikasjonskonsulent Ingrid Rosendorf Joys, Jan Egeland, tidligere visegeneralsekretær i FN for humanitære spørsmål og nødhjelps koordinatør, nå spesialrådgiver for FNs generalsekretær. Under følger et utdrag av intervjuet, forhåpentlig til glede for Broens lesere.

– Fra din erfaring som FNs nødhjelps koordinatør, hva ser du som Caritas' hovedstyrke og hvordan ser du nettverkets mulighet til å svare på humanitære kriser?

– Jeg er en stor fan av Caritas. Jeg har kjent organisasjonen lenge, og beundrer det arbeidet nettverket gjør. Ikke minst i Øst-Timor, fra lenge før landet ble en selvstendig stat. Jeg kjenner Caritas' arbeid i Nord-Uganda og i Colombia. Caritas Norge jobbet sammen med Caritas Colombia og Den katolske kirken i Colombia. Det er faktisk fantastisk måten dere jobber på; dere kombinerer idealisme med konkret tilstedeværende handling.

– Det å jobbe gjennom et kirkenettverk som har kapasitet på grasrota betyr at en raskt kan mobilisere både den nasjonale Caritas og den internasjonale Caritas-familien når katastrofer inntreffer. Hvor viktig har dette vært i felles nødhjelpsaksjoner sammen med FN og andre?

– Styrken til Caritas er nettverket, det at dere er et internasjonalt nettverk og at dere er til stede overalt i lokalsamfunnene, er i kirkestrukturen, og kan jobbe blant lokalbefolkningene og med lokalbefolkningene. Organisasjoner som sender folk nærmest som turister fra det høye nord og dropper ned i "ukjent land", har ikke muligheten til å jobbe på samme måte og oppnå de samme resultatene som dem som har en base i det samfunnet man arbeider.

– Hva er ditt syn på talsmannsarbeid, og rollen til Caritas som både lokal organisasjon og internasjonalt nettverk?

– Det må være en vurdering, en avveining om hvor mye og hvor sterkt man sier fra i ulike situasjoner. Generelt synes jeg det er en plikt å fortelle sannheten uansett og alltid, men man kan også tilpasse seg den aktuelle situasjonen: Noen ganger kan man gi beskjed fra europeiske hovedsteder, eller fra USA, og sam-

Jeg har kjent Caritas lenge, og beundrer det arbeidet nettverket gjør."

tidig beskytte lokalbefolkningen, mens andre ganger må man skrike ut overalt; lokalt, nasjonalt og internasjonalt fordi den største feilen vil på lang sikt være å ikke si noe.

– Du har sjøl bedt om assistanse fra Caritas Uganda i forbindelse med situasjonen i Nord-Uganda. Hvorfor var det så viktig at Caritas var involvert i denne situasjonen, og hva var Caritas'

Organisasjoner som sender folk som turister fra det høye nord har ikke muligheten til å oppnå de samme resultatene."

unike bidrag i den humanitære responsen?

– Nord-Uganda var det første stedet jeg reiste til i Afrika som FNs nødhjelps koordinatør/visegeneralsekretær i FN. Jeg var sjokkert og rystet over det som møtte meg: 20 000 kidnappede barn, 1,8 millioner mennesker drevet på flukt. Jeg kalte situasjonen i Nord-Uganda for verdens største glemte katastrofe. Jeg prøvde alltid å se etter muligheter for fredssamtaler, forsoning mellom Lord Resistance Army (LRA) og regjering. Da det skjedde trengte vi noen som kunne bistå LRA med sitt følge da de skulle samles i sine to tildelte fristeder i Sør-Sudan. Dette var en del av betingelsene i våpenhvileavtalen. Mange organisasjoner nølte med å gjøre denne viktige jobben, fordi de var usikre på om de kunne gjøre dette, om det var en del av deres mandat. Caritas sa: "Klart vi gjør det, dette er en god ting å gjøre, fordi det er et ledd i fredssamtalene, og fred er positivt og nødvendig for oss, her og nå."

– Caritas ville hjelpe, og det er jeg veldig takknemlig for. Jeg var kjempeglad for denne hjelpen, for måten denne jobben ble løst på og for at jeg kunne skaffe penger gjennom FN-systemet slik at dette var mulig. Denne oppgaven gagnar og er nødvendig for det ugandiske folket.

Ingrid Rosendorf Joys

Norge

"Ja til vern om ekteskapet"

Sammen med en rekke kristne ledere skriver biskop Bernt Eidsvig Can.Reg. under på en underskriftskampanje mot regjeringens forslag til ny ekteskapslov. Overskriften for kampanjen er "Ja til vern om ekteskapet."

Utgangspunktet for aksjonen er regjeringens forslag til en felles ekteskapslov for heterofile og homofile. I oppropet heter at det at regjeringens forslag "innebærer en grunnleggende endring i forståelsen av hva et ekteskap er". "Ekteskapet mellom mann og kvinne er samfunnets grunnleggende enhet og den beste og mest stabile rammen rundt barns oppvekst."

Oslo katolske bispedømme er høringsinstans for lovforslaget.

Messeliturgien på nynorsk

Den katolske messeliturgien skal oversettes til nynorsk, og oversettelseskomiteen hadde sitt første møte i slutten av mai. Komiteen håper å ha de faste messeleddene ferdig oversatt innen utgangen av 2007. Utgangspunktet for oversettelsen er den latinske liturgien. Det er ennå ikke bestemt hvilken bibeloversettelse som skal legges til grunn for de variable bønnene. "Behovet er foreløpig ikke øredøvende, men vi får stadig spørsmål om dette fra steder som Voss, Valdres, Sunnfjord og Tinn. Det er vel et tegn på at vi vokser," sier biskop Bernt Eidsvig til Vårt Land.

Den katolske kirke i Nord-Norge 75 år

Det var i 1931 at pave Pius XI formelt opprettet kirkeenheten ved den apostoliske skrivelse *Paterna caritas*. Men så måtte prester skaffes. Sommeren 1932 kom de nordover for å ta over, og kirkeenheten var en realitet. Den høytidelige overtagelsen fant sted i Vår Frue kirke i Tromsø søndag 19. juni 1932. Det var misjonærene av Den hellige familie som i 1931 fikk i oppdrag å dra nordover, og den

første "superior" var pater Johannes Starke MSF. Han ble etterfulgt av biskopene Johannes Wember MSF (1940-1976), Johannes Batista Przyklenk MSF (1976-1977) og Gerhard Goebel MSF (1977-2006). Mellom 40 og 50 prester har i de påfølgende 75 årene virket i Nord-Norge, de aller fleste tilhørende kongregasjonen *Misjonærene av Den hellige familie*. Jubileet blir markert i menighetenes høymesser søndag den 17. juni.

Forkortet versjon av skriv fra bispedømmeadministrator msgr. Torbjørn Olsen.

Vatikandelegasjon til Tromsø

I forbindelse med at Norge på oppdrag fra FN markerte Verdens miljøvern dag den 5. juni i Tromsø, besøkte en delegasjon fra Den hellige stol byen. Delegasjonen besto av biskop dr. Josef Homeyer, delegasjonsleder (fra Tyskland) og msgr. dr. Dagoberto Campos Salas (fra Costa Rica).

Den hellige stol har ikke bare diplomatiske forbindelser med de aller fleste land i verden, men er også medlem av eller representert ved en lang rekke internasjonale organisasjoner, herunder FN og FNs miljøprogram (UNEP), Nairobi. Den katolske kirke ønsker ved disse forbindelser å kunne forkynne budskapet fra Gud også om denne verden og dens utfordringer til alle mennesker.

Bispedømmeadministrator msgr. Torbjørn Olsen.

Vietnamesisk Pastoralcenter med egen hjemmeside

Vietnamesisk Pastoralcenter i Oslo har nylig lansert sin egen hjemmeside – www.mucvu.no. Her finner man fyldig informasjon om Den katolske kirke og Kirken i Norge spesielt, samt nyheter, aktiviteter osv., på vietnamesisk.

Kapelldistrikt i Valdres

Etter å ha rådført seg med Konsultorkollegiet og St. Teresia menighet på Hønefoss, besluttet biskop Bernt Eidsvig Can.Reg. den 19. april at Valdres med virkning fra 15. august etableres som eget kapelldistrikt. Distriktet omfatter de seks kommunene i Valdres-regionen: Vang, Vestre Slidre, Øystre Slidre, Nord-Aurdal, Sør-Aurdal og Etnedal. Kapelldis-

triktet er foreløpig uten fast kapell eller messested, og det tas sikte på at det får sitt eget sete på Fagernes. Inn-til videre benevnes kapelldistriktet Valdres katolske forum. Alle kommunene i regionen ligger i Oppland fylke, og utenom Etnedal, som hører under Mariakirken på Lillehammer, hører de under St. Teresia kirke på Hønefoss. Hele kapelldistriktet skal høre under Mariakirken, og kommunene Vang, Vestre Slidre, Øystre Slidre, Nord-Aurdal og Sør-Aurdal overføres med virkning fra 15. august 2007 fra St. Teresia menighet til Mariakirken menighet.

Vestby fra St. Hallvard til St. Mikael

Den 19. april vedtok biskop Bernt Eidsvig Can.Reg. av Oslo at hele Vestby kommune fra 1. mai hører inn under St. Mikael menighet i Moss. Inntil nå er det kun Son i Vestby kommune som har sognet til Moss, mens resten av kommunen har sognet til St. Hallvard i Oslo. Vestby er i dag en del av Mosse-regionen, og avstanden fra Vestby sentrum til Moss er betydelig kortere enn til Oslo, og katolikkens opplevelse av tilhørighet skal også gå til Moss. Det er registrert 94 katolikker som i dag bor i Vestby utenom Son. Det var et menighetslem i Vestby som høsten 2004 tok opp spørsmålet om overføring av hele Vestby kommune til St. Mikael menighet. Etter å ha drøftet i Presterådet, ble saken forelagt de to involverte menighetsråd, som begge ga sin tilslutning. Presterådet behandlet saken på ny i møte 2. april 2007 og tilrådte der biskopen å beslutte grensejustering mellom menighetene som foreslått.

St. Mikael menighet omfatter altså fra 1. mai kommunene Moss, Råde, Rygge, Våler og Vestby og poststedet Hobøl i Hobøl kommune.

St. Olav tidsskrift blogger

St. Olav tidsskrift, som er Oslo katolske bispedømmes tidsskrift for religion og kultur, har fått egen nettside: <http://stolav.katolsk.no/>. Her finner du informasjon om tidsskriftet, abonnement, innholdsfortegnelse over de siste numre, om redaksjonen osv. Hjemmesiden er en "blogg", slik at lesere også kan skrive kommentarer til redaksjonen.

PRO inviterer til seminar med biskop Eidsvig om utkantkatolikker

PRO inviterer katolikker som bor langt fra sin sognkirke til et dagstreff med biskop Bernt Eidsvig Can. Reg, lørdag 25. august i Mariagården (Akersveien 16) – fra kl. 10.00 og utover. Her vil utkantkatolikkers situasjon og forskjellige behov stå i fokus. Menigheter som betjener større eller mindre grupper med katolikker som bor i "utkant", oppfordres til å sende en eller flere representanter fra hver av disse, samt en person fra sitt menighetsråd, og vi håper mange sogneprester og kapellaner også vil prioritere denne anledningen. På møtet vil Valdres Katolske Forum, som nå blir kapelldistrikt, fortelle hvordan foreningen så dagens lys og utviklet et tilbud for katolikkene i regionen. Også andre grupper katolikker oppmuntres til å dele sine erfaringer rundt det å "overleve" som katolikk fjernt fra menighetssentrum. Prestene oppfordres til å fortelle hvilke utfordringer de møter når de skal ivareta sjelesorgen i sogn med spredt katolsk bosetning, påpeke lokale behov og se på dagens menighetsgrenser. Fullstendig program for arrangementet vil bli sendt ut senere. Påmeldinger skjer til PROs sekretær Gunhild Finseth-Ficarra, e-post Gunhild.Finseth-Ficarra@katolsk.no.

Frist: 15. august.

Velkommen til tamilsk Mariafestival

I august 2005 samlet mange tamilsk katolikker seg for første gang på Mariaholm for å feire Mariafestivalen. Denne store festen med nydelig musikk, fantastisk messe og preken holdt av tamilske prester fra Roma, med velsignelse, mat, leker for både voksne og barn og mye mer, kan gjenoppleves også i år 2007.

Vesper starter kl. 18.00 den 11. august, mens høymessen starter med rosenkrans kl. 11.00 den 12. august.

Alle er vel møtt.

(Tamilsk sjelesorg i OKB har egen hjemmeside: www.nortamilkat.com).

Vennlig hilsen
p. Clement Inpanathan ("Inpa")
Amirthanathan

Verden

Pave Benedikt XVI kanoniserte fire nye helgener

Søndag den 3. juni proklamerte pave Benedikt XVI fire nye helgener: Den nederlandske pasjonistpateren Karl Houben CP (Karel van Sint Andries) (1821-93), som virket i Irland («Father Charlie»), den maltesiske ordensgrunnleggeren Georg Preca SDC (Dun or) (1880-1962), den polske fransiskanerpateren Simon av Lipnica OFMObs (ca 1439-82) (Szymon z Lipnicy) og den franske ordensgrunnleggeren Maria Eugenia Milleret de Brou RA (1817-98) (Mère Marie-Eugénie).

I sin preken priste pave Benedikt

de nye hellige som forbilder i Universalkirken også for vår egen tid. «I disse hellige mennesker funkler Guds herlighet. Måtte også vi bli smittet av deres eksempel og bli ledet av deres lære», sa paven.

Kilde: VIS, KAP

Erkebiskop i bresjen for motstandskampen

Erkebiskop Pius Ncube av Bulawayo, Zimbabwe, har i et intervju med den engelske avisen The Daily Telegraph nok en gang understreket sitt brennende ønske om å fjerne landets regjering. Erkebiskopen gjentok sin tydelige opposisjon mot president Robert Mugabe og erkjente samtidig at hans liv derved står i fare. Han anser seg imidlertid forpliktet til å spille "en profetisk rolle ved å fortelle sannheten, når ingen andre våger det."

Zimbabwes katolske biskoper har tidligere fordømt Mugabes "åpenlyst korrupte lederskap" og krever politiske endringer i landet. Erkebiskop Ncube har i tillegg stilt seg i bresjen for gatedemonstrasjoner og bedyrer at han er villig til å ofre livet i motstandskampen. "Vi må reise oss, selv fremfor flammende våpen," sa erkebiskopen i mars.

"Jeg er sint, veldig sint, for at folket i Zimbabwe må lide så mye som de gjør," uttalte erkebiskopen til The Daily Telegraph. "Mugabe er en ond mann, en tyrann og en morder."

Kilde: CWN

"Jesus fra Nasaret" en bestselger – kommer også på norsk

Pave Benedikts nye bok "Jesus fra Nasaret" er allerede solgt i over 1,5 millioner eksemplarer. Det rapporterer det italienske forlaget Rizzoli, som har publisert boken og som på vegne av Vatikanets forlag har rettighetene over hele verden. Antallet solgte bøker innbefatter opplagene på italiensk, tysk, slovensk, gresk, polsk, amerikansk og engelsk. Underveis fortsetter også de offentlige presentasjonene av boken. Nylig ble boken presentert og anbefalt av kardinal Carlo Maria Martini i Frankrike. Den ble også nylig presentert i Athen. Den økumeniske patriarken

av Konstantinopel, Bartolomeo I, har uttrykt ønske om at boken skal bidra til å øke den teologiske dialogen mellom Den katolske og De ortodokse kirker, "i håp om at man helt kan overvinne den langvarige splittelsen".

"Jesus fra Nasaret" kommer også ut på norsk. Det er Luther Forlag som har rettighetene, og sr. Anne Bente Hadland OP er oversetter. Etter planen skal boken foreligge for salg før jul.

Kristne i Irak desperate

Den plagede kristne minoriteten i Irak befinner seg i en stadig mer desperat situasjon. Ikke navngitte kilder sier til nyhetsbyrået AsiaNews at de har "inntrykk av at de er helt alene, som Jesus i Getsemane-hagen, da han følte seg forlatt av Faderen." Den anti-kristne forfølgelseskampanjen synes nå å ha spredd seg over hele landet.

Den 3. juni ble en kaldeisk katolsk prest og tre subdiakoner myrdet i Mosul. P. Ragheed Ganni og de tre subdiakonene fra hans menighet; Basman Yousef Daud, Wahid Hanna Isho og Gassan Isam Bidawed, ble myrdet etter å ha feiret søndagsmessen. Også deres menighetskirke, Den Hellige Ånds Kirke, er tidligere bombet og vandalisert, og p. Ganni har ved flere anledninger blitt truet av militante islamister, rapporterer AsiaNews. De tre diakonene fulgte alltid med presten, i håp om at det ville gi ham beskyttelse. Den kaldeiske patriark Emmanuel III Delly betegnet angrepet som "en forbrytelse mot Gud."

Den 6. juni ble en kaldeisk prest kidnappet og bortført i Bagdad. P. Hani Abdel Ahad, som er i begynnelsen av 30-årene, ble kidnappet i området Suleikh, nord-øst i hovedstaden. Også fire gutter som sammen med p. Hani var på vei for å besøke en skole, ble bortført. Ifølge ubekräftede meldinger skal patriark Emmanuel III Delly allerede ha mottatt krav om løsepenger.

Terrorister, antagelig shiamuslimmer, okkuperte den 31. mai et kloster tilhørende de kaldeiske Søstrene av Det Hellige Hjerte i Bagdad. Angel Raphael-klosteret ligger i Mikanik i det plagede Dora-området, hvor det i flere måneder har pågått en kam-

panje for forfølgelse av kristne. Klosterets eneste to gjenværende søstre fortalte AsiaNews at en gruppe terrorister brøt seg inn i bygningen mens de var borte. Da de kom hjem, fant de huset robbet og omgjort til en base for militære operasjoner.

Den 29. mai signerte Mahdi Army, som står i forbindelse med den radikale lederen al Sadr, et brev til kristne kvinner i Bagdad, der de trues til å bære muslimske drakter. Den 31. mai benektet imidlertid en talsmann for gruppen i Najaf all befatning med budskapet. Likevel betegner nå Bagdads kristne geistlige situasjonen som "meget bekymringsverdig".

Den irakiske regjering skal imidlertid nylig ha uttrykt solidaritet med den lidende kristne minoritet i landet, som opplever kraftig forfølgelse fra islamske ekstremister. Det gis nå signaler om at myndighetene ønsker å beskytte de kristne.

"Regjeringen uttrykte sin fulle støtte til å bidra med all nødvendig assistanse for å beskytte dem, samt å bidra med den hjelp som måtte behøves for å møte denne faren. Den fordømmes av vår ortodokse islamske religion og av det irakiske samfunn, som er overbærende med alle sine komponenter – særlig i forholdet til våre kristne brødre," heter det i en uttalelse fra en talsmann for myndighetene til nyhetsbyrået AsiaNews.

Den sjiamuslimske geistlige sjeik Hussein Sadr har også nylig uttalt seg om temaet. I et intervju med en kristen satellittkanal uttrykte Sadr solidaritet med sine kristne brødre og med alle Iraks minoriteter.

Kilde: AsiaNews, Zenit, CNS

Vil innføre dødsstraff for å forlate islam

Et lovforslag som ble godkjent ved første fremlegging i Pakistans nasjonalforsamling, er nå tatt opp til ny behandling av en egen komité. Forslaget er fremmet av den politisk-religiøse alliansen Muttahida Majlis-i-Amal. Frafallsloven av 2006, som regjeringen oversendte komiteen, vil medføre dødsstraff for muslimske menn og fengsel på livstid for muslimske kvinner som forlater islam. Den vil frata dem eiendomsrett og foreldreretten til sine barn.

I det samme møte avviste lovgiverne et annet lovforslag som for-

søkte å modifisere den eksisterende blasfemiloven, fremmet av MNA Bhandra, som er i mindretall.

"Denne situasjonen er uheldig og trist. Vi krever samvittighetsfrihet, religionsfrihet og ytringsfrihet i Pakistan", sa erkebiskop Lawrence John Saldanha, leder for den nasjonale kommisjon for Rettferdighet og Fred og formann i den pakistanske bispekonferansen.

"Fordi den internasjonale menneskerettighetskonvensjonen gir alle mennesker rett til å skifte religion i samsvar med sin samvittighet, håper og ber vi om at denne loven ikke vil bli vedtatt," sa msgr. Saldanha.

Kilde: Asianews

4000 kristne arrestert

Mer enn 4000 kristne som gikk i protestmarsj i Indias hovedstad New Delhi med krav om at myndighetene bryter tausheten rundt volden mot kristne, ble arrestert. Demonstrasjonen, som fant sted den 29. mai, ble organisert som følge av den siste tids angrep på kristne og de stadig økende anti-kristne episoder i landet. Rundt 5000 demonstranter møtte frem til marsjen like ved parlamentet, med krav om beskyttelse av den menneskelige verdighet og grunnlovsfestede rettigheter for landets kristne og andre minoriteter. Politiet bekreftet at de arresterte ca. 4000 demonstranter, men at de ble løslatt kort tid etter arrestasjonen. John Dayal, generalsekretær for All India Christian Council og president for All India Catholic Union, uttalte: "Dette er første gang siden november 1997 at en slik stor mengde kristne er blitt arrestert. (...) Det var utrolig å se katolske nonner, protestantiske pastorer, aktivister fra det sivile samfunn og andre synge kristne frigjøringsanger på politistasjonen."

Kilde: Zenit (30. mai 2007)

Pave Pius XII nærmere saligkåring

Saligkåringprosessen for pave Pius XII kom et steg videre da Kongregasjonen for helligkåring den 8. mai vedtok et dekret som fastslo at den avdøde pavens liv viste "heroiske dyder". Dekretet må godkjennes av pave Benedikt XVI.

Dersom pave Benedikt XVI godkjenner dekretet, vil bevis på et mirakel som kan tilskrives pave Pius XII's forbønn være det eneste nødvendige krav som gjenstår før han kan saligkåres.

Saligkåringssaken for pave Pius XII, som ledet Kirken fra 1939 til 1958, har vært gjenstand for livlig debatt, på grunn av anklagene om at pave Pius ikke tok klart nok avstand fra nazistenes Holocaust. Forsvarere av krigstidspaven har forkastet disse anklagene ved å vise til historiske bevis for at Pius XII ga tusener av jøder vern fra naziforfølgelsene, og har blant annet pekt på at jødiske ledere i Roma på den tiden omtalte paven som en trofast venn.

Kilde: CWN

Fordømmer trusler mot erkebiskop Bagnasco

Pave Benedikt XVI og Italias president og statsminister fordømmer truslene mot erkebiskop Angelo Bagnasco av Genova, president for Den italienske bispekonferanse. Paven skal den 30. april ha ringt erkebiskopen med støtteerklæringer, etter at Bagnasco nylig mottok en konvolutt med en geværkule. Erkebiskopen har hatt kontinuerlig politiskorte siden midten av april, da flere kirker og bygninger i nærheten av hans residens ble vandalisert med truende graffiti. Truslene startet etter at erkebiskop Bagnasco i april kom med sterke uttalelser mot juridisk anerkjennelse av homofile partnerskap.

Kilde: CNS

Progresjon i samtalene mellom Israel og Den hellige stol

Representanter for Israel og Den hellige stol møttes den 21. mai til offisielle samtaler, i et forsøk på å gjenoppta forhandlingene rundt opprettelsen av en økonomisk-juridisk avtale.

Samtalene den 21. mai skulle etter planen ha vært gjennomført i mars, men Israel avlyste overraskende nok forhandlingene. Representanter for Vatikanet kritiserte da åpenlyst det noen anså som manglende vilje fra Israels side til å prioritere samtalene med Den hellige stol. De neste hovedforhandlingene er nå planlagt i desember dette år.

Forhandlingene skal etter planen re-

sultere i en slutterklæring som skal sikre de kirkelige institusjoners økonomiske og juridiske rettigheter i Det hellige land – en avtale det ble gitt løfte om i forbindelse med den historiske "fundamentale avtale" i 1993, som banet vei for opprettelse av diplomatiske forbindelser mellom Israel og Den hellige stol.

Kilde: CWN

Paven besøker FN

Pave Benedikt XVI har takket ja til en invitasjon til å besøke De forente nasjoners hovedsete i New York, kunngjorde Vatikanet den 27. april. P. Federico Lombardi, direktør for Vatikanets pressekontor, fortalte at Den hellige far har akseptert invitasjonen som ble overlevert av Ban Ki-moon, FNs generalsekretær, som besøkte paven den 18. april. Foreløpig er det ikke bestemt dato eller program for pavens besøk. Pave Johannes Paul II besøkte FN to ganger; i 1979 og i 1995.

Kilde: CWN

Saligkåringssak åpnet for kardinal François-Xavier Nguyễn Van Thuân

Vatikanet meddelte den 24. april at det er innledet saligkåringssak for den vietnamesiske kardinal François-Xavier Nguyễn Van Thuân, som døde i 2002. Kardinalen, som i sin tid ble tvunget i eksil av det kommunistiske regimet i Vietnam og flyttet til Roma, var ved sin død president for den pave-lige kommisjonen *Justitia et Pax*.

Kilde: VIS

Moder Maria Merkert saligkåres

Pave Benedikt XVI ga den 1. juni 2007, klarsignal for saligkåringsseremoni for Moder Maria Merkert, som er medgrunnlegger for St. Elisabethsøstrenes Kongregasjon. Dato for seremonien er ennå ikke fastsatt.

Maria Merkert ble født 21. september 1817 i Neisse i Schlesien. Hun døde i hellighets ry den 14. november 1872. Hennes jordiske levninger hviler i St. Jakobs kirke i Neisse. Folk omtalte henne som "alles kjære mor", og ettertiden kalte henne "den schlesiske samaritanerinne".

St. Elisabethsøstre i Norge

Brasil har lavest antall prester

Brasil er det katolske land i verden som har færrest antall prester per troende, i følge Senter for Religiøs Statistikk og Sosiale Undersøkelser i Rio de Janeiro. Senteret kan fortelle at det i 2006 var 18 685 katolske prester i Brasil, og disse betjente 140 millioner legfolk. Det vil si at det er en prest per 7500 katolikker.

Til sammenligning man i Italia en prest per 1000 troende. Dersom Brasil skulle nå samme prosentandel, måtte landet ha hatt 140 000 prester. Også i andre Latin-Amerikanske land er antall prester per katolikk lavere enn i Europa, men ikke like lavt som i Brasil. Argentina har eksempelvis en prest per 6 800 troende. I Colombia er forholdet en til 5 600. I Mexico, som er verdens nest største katolske land, er situasjonen omtrent som i Brasil.

Kilde: CWN

Katolske politikere som er for legalisert abort har "ekskludert seg selv fra kommunionen"

Under flyturen fra Roma til Brasil 9. mai svarte Den hellige far på spørsmål fra reportere. Han ble blant annet spurt om han støttet de meksikanske biskopene som har truet med å ekskommunisere politikere som stemmer for å vedta legalisering av abort i landet. Paven svarte at han støttet dem.

Senere har Vatikanets pressesjef, p. Federico Lombardi, kommet med en erklæring som utdyper pavens bemerkninger. P. Lombardi – som bemerket at hans erklæring er godkjent av paven – understreket at paven ikke hadde erklært noen for ekskommunisert. De meksikanske biskopene hadde truet med, men ikke pålagt, denne straffen; derfor fantes det ikke noe dekret om ekskommunikasjon for paven å bekrefte, sa Vatikanets talsmann.

Pavens bemerkninger innebar, i følge p. Lombardi, at politikere som støtter lovligheten av abort ikke burde motta kommunien. Paven hadde ikke erklært noen for ekskommunisert, sa han, men de individuelle politikere som stemmer for abort "har ekskludert seg selv fra kommunionen".

Kilde: CWN

Katolske studier ved Det teologiske Menighetsfakultet

Siden høsten 2005 har Det teologiske Menighetsfakultet (MF) tilbudt emner i katolsk teologi. Fakultetet tilbyr to fullstendige studieprogram med katolsk profil i tillegg til at det også er mulig å ta enkeltemner. Det er lagt opp til at deler av disse gradene skal studeres ved MF og deler ved et samarbeidende katolsk universitet i et annet land (det pavelige universitet Gregoriana i Roma, Heythrop College i London med mer). MF samarbeider også med Oslo Katolske Bispedømme (OKB) i utdanningen av bispedømmets prester.

Emnene i katolske studier kan inngå i flere studieprogrammer. Det ene er en **mastergrad i teologi, studieretning katolsk teologi**. Denne kommer i to varianter, hvorav den ene er seksårig og spesialsydd for prestekandidater og inneholder et helt års studieopphold ved Heythrop College i London. Den andre varianten av Master i teologi er femårig. Begge studieprogrammene er satt sammen av kun fag fra fagkretsene teologi og kristendomskunnskap. I tillegg inngår flere emner filosofi. Et annet studieprogram er en **Master i kristendomskunnskap, studieretning katolsk teologi**. Dette er et toårig studium som bygger på en bachelorgrad som inneholder 80 studiepoeng KRL eller teologi. Her er det ikke krav om at de øvrige emnene må være fra fagkretsen teologi eller kristendom. Emnene i katolsk teologi vil også enkeltvis gi uttelling for en bachelorgrad ved Det teologiske Menighetsfakultet, samt ved de fleste bachelorprogram i Norge, avhengig av de enkelte studiesteders krav om fagsammensetning.

Med en grad eller delemner i katolsk teologi, vil man bli rustet til å tjene i menigheter, bispedømmer, katolske organisasjoner og skoler, samt at man vil få en større innsikt i den katolske tros egenart. Det undervises i ulike delemner hvert semester, og høsten 2007 undervises:

KAT171 Katolsk praktisk teologi: Liturgia, martyria, diakonia (10 studiepoeng)

Følgende delemner inngår i emnet:

- A) COMMUNIO, innføring i katolsk lære om kirken.
- B) LITURGIA, innføring i elementær liturgisk teologi med vekt på den katolske messen.
- C) MARTYRIA, innføring i kirkens forkynnelse av det kristne kall som veien til hellighet.
- D) DIAKONIA, innføring i katolsk diakonalt arbeid, dets teologiske grunnlag og praktiske utforming nasjonalt og internasjonalt.

Andre relevante emner ved MF:

- KRL141 Innføring i sentrale filosofiske begreper og perspektiver (10 stp, høsten 2007)
- KAT232 Katolsk lære i fortid og nåtid: historisk og systematisk teologi (10 stp, våren 2008)
- KAT233 Katolsk ekklesiologi (10 stp, ikke høsten 2007)
- KAT501 Katolsk sosiallære: sosialetikk og politisk etikk (10 stp, ikke høsten 2007)
- KAT512 Hovedemne i dogmatisk teologi (20 stp, ikke høst 2007)

Opptakskrav:

Generell studiekompetanse eller dokumentert realkompetanse. Ta kontakt med MF snarest og innen 15. august for opptak på høstens emner: katolsk@mf.no, tlf. 22 59 05 00

www.mf.no

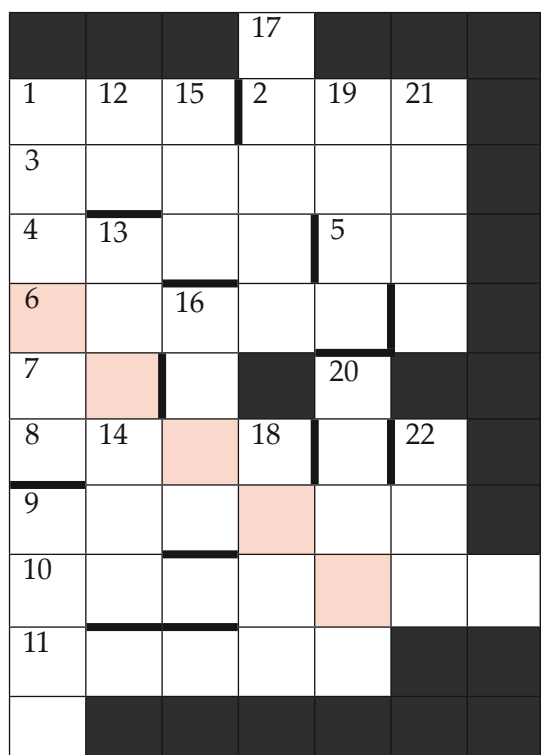
MF

Det teologiske
Menighetsfakultet

Løs kryssordet

-og finn ut hvilken høytid som skjuler seg under de røde feltene.

Jesus går på vannet

Jesus og disiplene hadde vært på den andre siden av Genesaretsjøen. Nå var det blitt mørkt. Jesus hadde ennå ikke kommet, så disiplene måtte legge fra land uten ham. Det blåste kraftig.

“Da de hadde rodd tjuufem eller tretti stadier, så de at Jesus kom gående på sjøen og nærmet seg båten, og de ble grepet av frykt. Men Jesus sa til dem: “Det er meg, vær ikke reddet!” Da lot de ham komme opp i båten, og straks var den ved land der de skulle legge til.” (Joh 6,19-21)

Farvelegg bildet

Vannrett

1. Snekkerverktøy
2. Hill deg
3. Navn på kloster og fjell i Det hellige land
4. Profet
5. Antall spedalske som ikke takket Jesus da han hadde helbredet dem
6. Peters etterfølger
7. Antall bud
8. Å gjøre etter beste ...
9. Det dere gjorde mot en av disse mine ... brødre, gjorde dere mot meg.
10. Navn på apostel
11. Profet på kong Davids tid

Loddrett

1. Hva gjorde Gud i begynnelsen?
9. Til ... og kvinne skapte han dem.
12. To like
13. Mariamåned
14. Jesus gjorde vann til ...
15. Vokse
16. Brukes ved dåp
17. Bjørn
18. Navn på bok i Det gamle testamente
19. Jesus er vår ...
20. Fôret
21. Jentenavn
22. Rakels søster og Jakobs kone

Det nye Kompendiet til Den katolske kirkes katekisme

FOR TO ÅR SIDEN godkjente og offentliggjorde pave Benedikt Kompendium til Den katolske kirkes katekisme – en sammenfatning av den katolske tro slik den kommer til uttrykk i Den katolske kirkes katekisme (utgitt i 1992). Dette Kompendiet er oversatt og utgitt på norsk – på St.Olav forlag – tidligere i år, som en delikat trykksak, innbundet mellom stive permer.

Pave Benedikt skriver selv at Kompendiet er blitt til som et svar på et uttrykt behov i Kirken. Han antyder videre i et intervju at det antropologiske fokus som har preget katekesen etter 2. Vatikankonsil har vært for ensidig. Det har blitt en brist, i det den i for liten grad har gitt substans til troen. Kompendiet skal, fordi den med sin kortere form er bedre egnet i katekesen enn den store Verdenskatekismen, bidra til å gi katolske troende gode formuleringer av den katolske tro slik den uttrykkes i dag.

Det som kanskje overrasker mest med Kompendiet er at den er bygd opp i form av spørsmål og svar. Dette er en katekismemodell som fikk en oppblomstring på reformasjonstiden og som Kirken holdt fast ved inntil midten av 1900-taller. Katekismene vil derfor av mange forbindes med en tid da dialog og økumenikk ikke var fyndord i det katolske vokabular. Et høyere utdanningsnivå blant katolikker generelt favoriserer heller ikke en pedagogisk form med ferdigformulerte spørsmål og svar.

Nå har pendelen tydeligvis svingt for langt. I behovet for å prøve å tilpasse katekesen til en ny tid har man mistet noe viktig. Kirken erfarer at man har et par generasjoner av nærmest illitterære katolikker, dvs. mennesker som ikke kan formulere troens sannheter, hverken for seg selv eller andre. Med Kompendiet ønsker Kirken å gi de troende et språk for sin tro.

Men paven ser ikke på Kompendiets funksjon ensidig som en styrkelse av den katolske identitet blant Den katolske kirkes medlemmer, slik for-

målet var første gang slike katekismer så dagens lys. Det er interessant å merke seg at den nåværende pave ser Kompendiet som et viktig redskap til dialog.

Spørsmål og svar er dialogens metode, og således har den gamle katekismemetode en samsvarende form. Derfor vil man med det nye Kompendiet også henvende seg, i dialogs form, til mennesker utenfor Kirkens synlige grenser. En katekese som tar i bruk Kompendiet vil slik utruste katolske troende til å delta i dialogen og gjøre andre kjent med Den katolske tro. En god dialog krever at man vet hva man snakker om, sier pave Benedikt. Kirken har altså med Det nye Kompendiet funnet at en gammel form passer i en ny tid.

Pave Benedikt har fremhevet bildets økende betydning i vår tid. Denne besinnelsen på det visuelle sees også i Kompendiet, som mer enn i den store Katekismen, er forsynt med vakre illustrasjoner for å "male" troens innhold opp for oss.

For katekesen vil det være lettere å benytte Kompendiet som referansebok enn den store Katolske Kirkes Katekisme. Helt sentral vil den nok bli i arbeidet med å gi unge og voksne det katolske vokabular, katolske formuleringer av troens sannhet. Derfor har også paven i sitt forord anbefalt at man lærer deler av den utenat.

*Torvild Oftestad
Det kateketiske senter*

Regnskap OKB 2006

Av kurialråd Ulrik Sverdrup-Thygeson

Bispedømmets regnskap for 2006 kom ut med et underskudd på 6,3 millioner som i hovedsak ble dekket gjennom låneopp-tak. Underskuddet skyldes betydelige investeringer i løpet av fjoråret, samtidig som forventede tilskudd til dekning av noe av disse først kommer i år.

Tilskudd til menigheter med 5 millioner i anledning kirkebygg ble som tidligere den dominerende enkeltstående utgiftsposten. Mest veide St. Frans menighet i Larvik hvor bispedømmet har betalt 4,1 mill.; i tillegg har Mariakirken i Askim fått støtte til å betjene sitt lån med en halv million, og en tredje menighet har måttet hjelpes med vedlikehold av kirken.

Erverv og ajourføring av boliger for prester ble også en større utgiftspost enn vanlig. På Lillehammer ble det kjøpt en leilighet for 1,3 millioner; Larvik fikk 0,4 for for ferdigstilling av sin, og i Oslo var første avdrag på en ny leilighet kr. 300.000. Endelig har flere av leilighetene i Bispegården blitt pusset opp og forbedret, og inklusive utgifter til innbo har det kostet 2,5 millioner. Tilsammen har det da på boliger blitt investert 4,5 millioner.

Med investeringer i fast eiendom på 9 millioner som i sin helhet er ført til utgift samme år som utgiftene påløp, med andre ord at vi helt ut benytter et kontantprinsipp, ville resultatet blitt i pluss om det var benyttet en vanligere fremgangsmåte med avskrivning av investeringene over flere år. I vår situasjon er kontantprinsipp likevel å foretrekke fordi vi får et bedre bilde av egen slagkraft overfor nye oppgaver – nemlig hva bispedømmet har av midler til videre satsning. Bispedømmet har i de senere år aldri hatt et så stort behov for å være i en offensiv posisjon: Minst halvparten av våre menigheter trenger hjelp til å utvide sin kirke eller til å få flere kirker. 2006-regnskapet viser at vi har måttet oppta lån for å klare oppgavene som er bak oss, og at vi de første årene ikke har fri kapital til å hjelpe menighetene med deres prosjekter. Det er en situasjon vi er lite glade for og som bekymrer. Det er viktig å kunne være likvid når mulighet til kjøp av grunn eller bygning byr seg.

Lønnsutgifter har steget en del, og det skyldes i første rekke at vi i løpet av

året fikk flere prester som ble lønnet av bispedømmet.

Bispedømmets utadrettede virksomheter har i hovedsak drevet på det jevne. Katolsk.no er styrket med en halv stilling, slik at det nå er en full stilling som nettredaktør. Malen for nettsidene ble lagt for 10 år siden, og vi står foran et løft når det gjelder oppdatering av sidenes programvare og struktur.

Den helt dominerende inntekten for bispedømmet er statstilskuddet som i fjor var på 12,5 millioner, 1,3 millioner over budsjett, og det utgjorde 2/3 av bispedømmets samlede inntekter. Overgangen til personnummer som grunnlag for tilskudd synes nå å falle på plass, og for i år er det igjen forventet en merkbar oppgang. Men i forhold til det reelle antall katolikker ligger vi nok fortsatt godt etter med å få inn personnummer.

Den nest største inntektsposten er tilskudd fra menighetene på 2,3 millioner. Grunnlagstallene for tilskuddet har ikke blitt økt i de senere år, men som følge av veksten i antall katolikker, er det likevel en jevn stigning. En annen post som viser jevn og gledelig stigning, er direkte gaver fra enkeltpersoner til bispedømmet gjennom kirkebidragsordningen, og det utgjør nå 210.000 kroner. Gaver til Broen var samtidig 390.000, slik at samlet sum for gaver direkte fra enkeltpersoner til bispedømmets virksomhet ble 600.000.

Det må nevnes at fortsatt er våre givere i Tyskland avgjørende for at vår økonomi skal gå rundt. Ulike deler av bispedømmets egen virksomhet mottok 1,7 millioner. Ser man på bispedømmet under ett, må i tillegg tas med at vi formidlet direkte til menighetene 3,2 millioner hvorav 2,8 var tilskudd til kirken i Larvik. Tar man også med tilskuddene til prestelønn som alle menigheter og andre mottar på 1,3 millioner, blir gaver fra Kirken i Tyskland til hele bispedømmet 6,2 millioner.

Det store løftet i 2007 er å få på plass den nye presteseminaret i Oslo. Eiendommen Akersveien 6 med sine tre bygninger er i år kjøpt fra St. Josephsøstre for 10 millioner, og vi kalkulerer med nærmere 5 millioner i ombyggningskostninger for bygningen som skal brukes for seminaret. Alt dette må foreløpig lånes, og all økonomisk hjelp vil være av stor betydning. Gaver kan gjerne øremerkes formålet. I tillegg står vi fortsatt overfor det presserende å få flere kirker i Oslo.

	Resultat 2006	Budsjett 2006	Resultat 2005	Resultat 2004
INNETEKTER				
Statstilskudd	12 550 818	11 210 000	11 003 580	11 317 570
Bonifatius Werk m.fl.	651 080	632 000	659 961	534 164
Menighetsbidrag	2 316 906	2 300 000	2 256 402	2 124 763
Tilskudd prestelønn	819 299	807 000	807 569	977 426
Tilskudd prestestudenter	807 760	519 000	798 983	460 930
Andre inntekter og gaver	274 055	228 000	285 692	360 481
Refusjoner fra menigheter m.fl.	822 326	370 000	813 979	332 129
Innbet. til særskilte formål	306 351	0	291 379	282 291
SUM INNETEKTER	18 548 595	16 066 000	16 917 544	16 389 752
KOSTNADER				
Administrasjon OKB	-7 798 844	-5 975 000	-6 618 711	-5 339 101
Administrasjon Akersveien	-4 647 933	-2 227 300	-2 886 272	-2 026 442
Råd og kommisjoner	-249 304	-365 000	-247 517	-247 693
Drift og anskaffelse eiendommer	-112 593	-123 500	-138 431	-115 852
Informasjoner og publikasjoner	-3 589 786	-3 765 500	-3 393 381	-3 441 950
Andre tilskudd	-6 451 308	-3 593 000	-5 084 033	-3 812 518
Tap på fordringer	-243	0	0	-3 000
Utbetalt til særskilte formål	-386 900	0	-163 560	-186 371
SUM DRIFTSKOSTNADER	-23 236 910	-16 049 300	-18 531 906	-15 172 925
DRIFTSRESULTAT	-4 688 315	16 700	-1 614 362	1 216 827
Renteinntekter og kostnader				
Renteinntekter	187 858	50 000	60 443	115 518
Renteutgifter	-127 247	-200 000	-31 656	-42 795
Andre finansinntekter	75 764	7 000	79 736	4 984
Andre finanskostnader	-11 673	-500	-375	-925
NETTO FINANS	124 702	-143 500	108 148	76 782
RESULTAT FØR SÆRSKILTE POSTER	-4 563 613	-126 800	-1 506 214	1 293 608
SÆRSKILTE POSTER				
Gaver til videresendelse	3 174 938	1 500 000	614 874	2 958 492
Gaver mottatt og oversendt	-3 194 968	-1 500 000	-614 874	-2 958 492
Salgsinntekter liturgiske bøker	103 496	100 000	94 746	104 296
Trykkekostn. liturgiske bøker	0	-500 000	-187 095	-205 710
Mottatte tilskudd til byggeprosjekter	0	0	1 434 559	0
Byggeprosjekter	-2 264 582	-325 000	-462 250	-806 000
A. ekstraord. inntekter	500 000	0	977 300	820 000
A. ekstraord. kostnader	0	0	0	0
Avskrivning på fordringer	-167 800	0	0	0
Endr. i avstn. til særskilte formål	80 549	0	-127 818	-95 920
NETTO SÆRSKILTE POSTER	-1 768 367	-725 000	1 729 442	-183 334
ÅRSRESULTAT	-6 331 980	-851 800	223 228	1 110 274
OVERFØRINGER				
Overført til Kapitalkonto	0	0	0	0
Overført fra Kapitalkonto	0	0	0	0
Overført til fond	-103 496	0	0	-1 110 274
Overført fra fond	0	0	0	0
SUM OVERFØRINGER	-103 496	0	0	-1 110 274

John Willem Gran OCSO og Bernt Eidsvig Can. Reg.

I 2007 kan emeritert biskop av Oslo **John Willem Gran OCSO** feire 50-årsjubileum for sin prestevigsel – og biskop **Bernt Eidsvig Can.Reg.** av Oslo sitt 25-årsjubileum for det samme. Biskop Gran trådte inn i cistercienserklosteret Caldey Abbey i Syd Wales i november 1949, og han ble presteviet samme sted i 1957. Biskop Eidsvig ble presteviet i Oslo av nettopp biskop Gran den 20. juni 1982. Dagene feires i felleskap, ved en offisiell markering den 24. august.

Georg Müller SS.CC

Biskop Georg Müller SS.CC. av Trondheim feirer den 28. juli sitt 10-årsjubileum som biskop. Jubileet markeres i høymessen i St. Olav kirke i Trondheim lørdag 28. juli kl. 11.00. Biskop Müller ble utnevnt til apostolisk administrator "ad nutum Sanctæ Sedis" fra 9. februar 1988 og til biskop-prelat av Trondheim Stift 20. juni 1997. Han ble bispeviet i St. Olav kirke i Trondheim 28. juli 1997 av kardinal Edward I. Cassidy.

Gunhild Finseth-Ficarra, f. 20. oktober 1977, er fra 1. juni ansatt som administrasjonssekretær i Oslo katolske bispedømme. I stillingen ligger også sekretæroppgaven for Pastoralrådet, som overtas etter Peter Bjerke. Gunhild er oppvokst i Egersund og er av utdanning Dipl. Hotel Manager fra The Swiss School of Hotel & Tourism Management. Etter dette arbeidet hun i Sveits og på The Ritz Hotel i London. Før hun i august 2006 ble ansatt som vikarierende organisasjonssekretær i Norges Unge Katolikker (NUK), arbeidet hun i 5 år på Grand Hotell i Oslo. Da vikariatet i NUK gikk ut den 31. mai, og **Christina Falkenberg** nå er tilbake på NUK-kontoret etter svangerskapspermisjon, gikk altså Finseth-Ficarra inn i en nyopprettet stilling i bispedømmet.

Thuan Cong Pham er fra 1. juni 2007 ansatt som økonom i Oslo katolske bispedømme. Han er født 23. august 1979 og er utdannet siviløkonom fra Norges Handelshøyskole. Thuan er oppvokst i Bergen, hvor han i mange år var en aktiv ministrant i St. Paul menighet. Han har også vært aktiv i Norges Unge Katolikker, både som representant i landsstyret og økonomisk utvalg, leder for distrikt Vest og både leder og organisasjonssekretær for NUK. Siden høsten 2006 har Thuan arbeidet i Hoi An, Vietnam, som feltsjef for Kulturstudier.

Pater Gerhard Filak SS.CC. ble den 1. mai løst fra sin stilling som ansvarlig for sjelesorgen for polsktalende i Oslo katolske bispedømme, og

er nå pensjonist. P. Filak er født 28. april 1940 i Tychy, erkebispedømmet Katowice (Polen). Han kom til Norge den 5. januar 1986 og har siden 1987 vært sjelesørger for polakker i OKB. Inntil videre er ledelsen for den polske nasjonalsjelesorgen vakant.

Marieke van den Berg er fra den 1. mai innvilget permisjon fra sin stilling som leder for Kateketisk Senter i Oslo, frem til 1. august 2008. Marieke har nå flyttet til Stockholm for å styrke Focolare-bevegelsens kommunitet der. Adressen er: Östrandsvägen 35 12243 Stockholm - Enskede tlf.: + 46.8.812115

Den 11. - 13. mai avholdt Caritas Norge sitt 17. rådsmøte, og tema var i år pave Benedikts encyklika Deus Caritas Est. Caritas Norges samarbeidspartner siden 1994, **p. Enrique Oizumi** fra Bolivia, holdt foredrag om encyklikaen og utfordringer knyttet til kjærlighet i vår verden i

Fra Caritas Norges rådsmøte

dag. Rådsmøtet hadde også styrevalg, hvor styreleder **Gjermund Høgh** og styremedlem **Stein-Morten Omre** begge ble gjenvalgt for to år. **Elisabeth Thielemann, Kirsti Øyen** og **p. Sigurd Markussen** sitter i styret fram til 2008. Videre vedtok rådsmøtet å utvide styretiden fra to til fire år, virksomt fra 2008.

Caritas Norge har fra 16. april ansatt **Darko Wakounig** (32) som innenlandsmedarbeider. Darko har mastergrad i historie/sam-

funnsfag og russisk. I Norge har han bl.a. arbeidet på ankomstmottak for enslige mindreårige asylsøkere og i transittmottak som informasjonskonsulent. Darko skal hovedsakelig jobbe med de katolske menighetene, skolene og Norges Unge Katolikker, og bistå dem i deres karitative arbeid.

Dom Josef Peter Johan Kucera O.

Praem. prestevies den 29. juni kl. 10.00 i Jomfru Marias Himmelfart-basilikaen i Strahov, Praha (Tsjekkia). Dom Kucera ble født den 3. juli 1981 i Oslo og trådte inn hos premonstratenserne i Strahov sommeren 2000. Der avla han sine første løfter den 2. mai 2002 og de evige løfter den 30. april 2005. Diakonvielsen fant sted 29. juni 2005. Det er biskop Vaclav Frantisek Lobkowicz av Ostrava-Opava som presiderer ved prestevigselen.

UTNEVNELSER I OSLO KATOLSKE BISPEDØMME

Biskop Bernt Eidsvig har utnevnt **p. Frode Eikenes** til kansler i Oslo katolske bispedømme, med virkning fra 15. april 2007. I denne forbindelse blir **Ulrik Sverdrup-Thygesons** tittel forandret fra kansellist til kurialråd. **Kjell Ivar Maudals** tittel forandres fra assisterende kansellist til kansellist. Stillingsinstruksen forblir uendret for begge vedkommende.

Biskop Bernt Eidsvig har utnevnt **Fredrik Hansen** til kapellan i 50% stilling i St. Maria menighet i Lillehammer – fra og med den 15. august 2007. Biskopen har fra samme dato utnevnt Fredrik Hansen til biskopens privatsekretær.

Biskop Bernt Eidsvig utnevnte i april **Per Kværne** til studiedekan og **Huan Nguyen** til psykolog ved St. Eystein presteseminar. Disse utgjør ved siden av rektor seminarets ledelse. Stillingene som viserektor og spiritual er inntil videre vakant.

Biskop Bernt Eidsvig av Oslo opprettet i april en nevnd for godkjenning av lærebøker i de katolske skoler.

Dom Lukas Lorf-Wollesen Can.Reg., Torvild Oftestad og **Ronny Michelsen** er utnevnt til medlemmer av nevnden.

Fra biskop Bernt Eidsvigs kalender

- 20.06.07 25-årsjubileum for prestevielse
- 24.06.07 Ferming på Hamar
- 28.06. til
02.07.07 I Osnabrück
- 08.07.07 Messe i St. Thomaskirken på Filefjell kl 13.00
- 17.07.07 Kirkefest i Klosterneuburg, Østerrike
- 29.07.07 Høymesse i St. Olav domkirke i Oslo kl. 11, i forbindelse med Olsok
- 03.08.07 Bønn for kall i regi av prestesudentene, kl. 18.00 i St. Olav domkirke
- 04.08.07 og
05.08.07 NUK-jubileum på Mariaholm
- 16.08.07 Messe for de ansatte på St. Sunniva skole i Oslo
- 22.08.07 Møte med arbeidsutvalget for Pastoralrådet
- 24.08.07 Offisiell markering av biskop Grans 50-års og biskop Eidsvigs 25-års prestevigselsjubileer
- 25.08.07 Seminar for utkantkatolikker i Norge, i regi av Pastoralrådet

Advokatfirmaet Frøland & Co DA

Vi bistår deg i arbeidsrett, forsikrings- og erstatningsrett – herunder personskade, trygderett, likestillings- og diskrimineringsrett og barnevern. Bistand til utenlandske arbeidstagere i Norge.

Advokatfirmaet Frøland & Co DA

Solheimsgata 4 v/ Lillestrøm Torg
Postboks 511, N-2001 Lillestrøm
Telefon +47 63 80 90 80
Mobil +47 93 48 71 99
www.advokatfroland.no

Pavens bønneintensjoner

2007

Juni

At Herren alltid beskytter sjøfolk og andre som arbeider i sjøfarten.

At Kirken i Nord-Afrika gjennom sin tilstedeværelse og sine handlinger kan bevitne Guds kjærlighet til hvert enkelt menneske og alle folkeslag.

Juli

At alle borgere, individuelt og i grupper, kan ta del i det offentlige liv og i den offentlige forvaltning.

At alle kristne i bevisstheten om deres egen misjonsplikt aktivt støtter alle som engasjerer seg for evangelieringen av alle folkeslag.

August

At alle som opplever momenter av prøvelser og vanskeligheter erfarer lys og støtte i Kristus, slik at de kan finne den sanne lykke.

At Kirken i Kina med stadig større indre samhold kan bevitne det effektive og synlige fellesskap med Peters etterfølger.

To bind av Aage Haukens triologi

Med Paulus i Tyrkia

er nylig publisert på forfatterens hjemmeside:

www.aage-hauken.com

Forrige publikasjon på samme nettside var:

På den sjette dag – teologi og dyr

IN MEMORIAM

P. Per Bjørn Halvorsen OP

Født: 31. mai 1939 i Overhalla

Presteviet: 30. august 1970

Død: 1. april 2007 i Oslo

Preken fra rekviemmesse
– i St. Dominikus 10. april,
av p. Arne Fjeld OP

”Brant det ikke i hjertene våre da Han gikk der og talte til oss på veien og forklarte Skriftene for oss?”

Den Oppstandne forklarte Skriftene. Frater Per Bjørn forklarte også Skriftene, ofte fra denne lesepulten. Og frater Per Bjørns forkynnelse er minneverdig, ofte nettopp fordi den var bygget på Skriften, og på Kirkefedrene. Han forsøkte ikke å være særlig aktuell, og derfor ble hans forkynnelse tidløs.

Han lot seg overtale til å la utgi noen av sine katolske prekener, og det er typisk at Sankt Olav Domkirke-menighet har valgt – naturligvis uten å vite at han skulle begraves i dag – en av hans gamle prekener til menighetsbladets påskenummer.

Mange av hans tekster kommer til å leve i tiår, ikke minst oversettelsen av den store katekismen og av kirkefedrenes homilier til tidebønnene. Jeg skal ikke forsøke å regne opp hans mangfoldige virke i liturgi og økumenikk, eller hans undervisning på religionsvitenskap på universitetet, som ennå huskes.

Heller ikke hans innsats i Dominikanerordenens ledelse, hvor han tok del i en rekke provinskapitler på rad. Allerede i studieklosteret ved Paris ble han, rett fra novisiatet, valgt til studentenes ”doyen”, som den første ikke-franskfødte med det tillitsvervet.

Men jeg har lyst til å trekke frem et par trekk av hans mangefasetterte personlighet.

Jeg opplevde ham som en uvanlig sannferdig person. ”Å leva, det er å vinna, til sanning i all si ferd.” Man visste alltid hvor man hadde ham. Også når denne sannferdigheten kunne skade ham. For hans standpunkter og valg var ikke alltid ”midt på treet”. Hvis han fant et forslag dumt, la han ikke skjul på det. Han tålte ikke tøv, og han virket av og til som en sarkastisk misantrop. Det annet trekk ved ham som jeg ville nevne, er at han var sine venners venn. Han beholdt vennskaper helt fra studieårene på 1960-tallet ved Paris og i Paris. Han hadde sin families vennskap. Og han fikk nye venner, helt frem til dem som fulgte ham på reisen til Castilla for å fotografere for Dominikus-boken.

Raïssa Maritain har skrevet en bok med tittelen ”les grandes amitiés.” Frater Per Bjørns biografi kunne også godt hete ”de store vennskapene”.

Innholdet i frater Per Bjørns forkynnelse og virke var hva han selv hadde mottatt, nemlig at vår Herre Jesus Kristus, i den natt da han ble forrådt, tok brødet, takket, brøt det, gav det til sine disipler og sa: Dette er litt legeme.

Og så, at Jesus Kristus oppsto fra de døde den tredje dag. At vi døpte, levende og døde, sammen utgjør De Helliges Samfunn, hvor vi kan komme de Døde til hjelp ved vår bønn. Og hvor de avdøde, i himmelen, kommer oss til hjelp ved sin bønn. Dette er Tradisjonen, som f. Per Bjørn ga videre.

Dette er hva vi feirer her og nå, i påskeoktaven. Det store tykke lyset her tennes første gang påskennatt og kalles påskelyset. Det symboliserer Den oppstandne Kristus.

Kristus led og oppsto på våre vegne. Nå ber vi om at fylden og frelsen skal bli frater Per Bjørn til del. At Han skal bli Gud lik, og se Gud som Han er.

Så la oss nå stå og frembære våre bønner for frater Per Bjørn og for alle døde.

St. Franciskus Xaveriussøster

Anselma (Louise) Schon

født i Luxembourg i 1908
døde den 15. mai 2007
i Bergen.

R.I.P

St. Franciskus Xaveriussøster

Ancilla (Hendrika) Zondervan

født i Nederland i 1908
døde 10. mai 2007
i Bergen

R.I.P

IN MEMORIAM

Sr. Birgitte Emke

Født: 31. desember 1941
i Friesoythe, Tyskland
Død: 12. mars 2007 i Oslo

Åpen har jeg himlen funnet, Jesus vant og jeg har vunnet!

Evangeliet om Maria og Martha (Luk 10,38-42) passer godt til vår kjære avdøde sr. Birgitte.

Som Maria satt også Sr. Birgitte mange ganger i sine bønnetimer ved Herrens føtter og lyttet til Ham i stillhet og åpenhet. Ved sitt 25-årsjubileum valgte hun ordene: "Herren har gjort store ting mot meg, hellig er hans navn." Luk 1, 49. Disse ordene gav hennes en indre glede over at Gud hadde kalt henne. Sr. Birgitte var på mange måter som Martha, hun fant glede i arbeidet, det gav henne krefter og en utrettelig iver.

Sr. Birgitte ble født i krigens første fase. Det var trange kår – faren falt ved fronten da Birgitte var knapt tre år gammel, moren ble alene med tre døtre. Sr. Birgitte ble derfor tidlig vant til å ta ansvar. Som 15-åring bidro hun til familiens underhold som lærling i et meieri.

På den tid kom Sr. Margarete Agnes til Sr. Birgittes menighet og holdt et foredrag om St. Josephsøstrenes arbeid og virke i Norge. Dette ga gjenklang i hennes hjerte. Å arbeide og støtte Kirken i Norge, i diaspora, det følte hun seg kalt til. Et kjennetegn ved Sr. Birgitte som person, er at når hun kom frem til en avgjørelse, var den gjennomtenkt: før hun sa noe til andre, hadde hun arbeidet og bedt seg grundig igjennom hele kallprosessen.

I 1961 begynte hun sitt postulat hos St. Josephsøstrene i Albachten ved Münster. Hun avla sine evige løfter 1969 i St. Josephs kapell på Institutet. 1966 flyttet hun over til Vor Frue Hospital. Med hennes sans for tall, passet regnskapskontoret henne godt. Hun tok realskole, handelsskole og økonomisk gymnas som privatist, og kurs i IBM. Fra 1977 ble hun provinsøkonom med ansvar for lønninger og personal.

Sr. Birgitte var en dyktig søster. Fra 1991-1998 tok hun juridisk embetseksamen ved siden av administrasjonsarbeidet. Hun lærte mye av den juridiske tankemåten. Gud var for henne rettferdighetens Gud. Jussen var for henne også å ivareta rettighetene av de svake i samfunnet. Slik virkeliggjorde hun St. Josephsøstrenes spiritualitet som nettopp skal ta seg av de fattige og svake.

Enten det dreide seg om lønninger, juss, regnskap eller oppholdstillatelse for innvandrere, hadde Sr. Birgitte alltid tid til andre. Man ble lett glad i Sr. Birgitte. Hun var blid, enkel, liketil og litt sjenert av natur. Disse egenskapene gjorde at folk torde ta kontakt med henne. Hun hadde et fint vesen og en egen indre ro. Hun var ikke selvhøytidelig, og likte godt å spille teater og opptre. Dette vitner om en barnlig natur som ble til glede for andre.

De tre siste årene av livet hadde hun kreft. Men hun hadde en ualminnelig vilje til å trosse sykdommen. Så snart hun kunne, var hun på kontoret igjen og gjorde sitt arbeid.

På det åndelige plan var Sr. Birgitte et menneske med en dyp fromhet. Og hun var alltid sannhetssøkende, hun likte å lese religiøs litteratur. De individuelle retretter hun deltok i utdypet hennes forhold til Gud. Med en sterk tro kunne hun også møte den siste tiden av sykdommen. Hun gikk over fra livet til Livet. Selv om den var ventet, så kom hennes død likevel brått på oss alle. Vi savner henne dypt. Hennes liv var fullendt og hun har rullet så utrolig mye.

Vi kunne hatt så god bruk for henne, både hennes fine personlige egenskaper og hennes kompetanse. Men

Veveren skar av tråden, for kunstverket var fullført.

Måtte hun nå være ett med Ham som hennes sjel lengtet etter. Søster Birgitte har kjempet den gode strid og vunnet.

St. Josephsøstrene

St. Franciskus Xaveriussøster

Ingrid (Bertha) Rombouts

født i Nederland i 1915
 døde den 18. april 2007
 i Bergen

R.I.P

Retrett

Den 4. - 5. juli 2007 inviterer St. Mikael menighet i Moss til retrett med den verdenskjente nonnen Briege McKenna OSC.

Emnet blir:
"Helbredelse ved bønn".

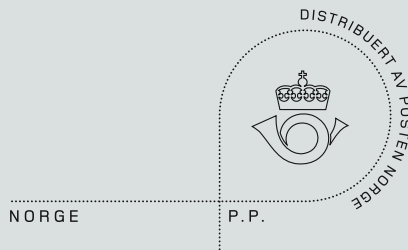
Retretten starter kl. 10.00 den 4. juli og avsluttes ca. kl. 12.00. den 5. juli. Det tas opp kollekt. Alle er ansvarlige for egen mat og eventuell overnatting.

Kirkens adresse er Fleischersgt. 11 i Moss, ca. 10 minutters gangavstand fra jernbanen.

Ingen påmelding er nødvendig.

Vennligst ta kontakt med Sverre og Rebecca Dehli for eventuelle spørsmål.

Tlf: 69 26 17 27 eller e-mail:
svdeh@online.no

B ØKONOMI
ÉCONOMIQUE

Ved flytting vennligst påfør ny
adresse og returner bladet til:
Akersveien 5, 0177 Oslo

Kjære trosfeller!

”Lovet være St. Olav,
Lovet være St. Torfinn,
Lovet være St. Eysteinn!
I dag har vår kommunitet fattet
et enstemmig vedtak. Og der er
med stor glede at vi meddeler at
vi føler oss kalt til å grunnlegge
i Trondheim katolske stift. Vi er
veldig glade, spesielt over klarhe-
ten av vår forståelse av Guds kall
til oss. Vi takker deg for din bønn
og for alle dem som har støttet
oss i bønner! ... Søstrene ønsker
å underskrive dette. Vi hilser deg
med glede.”

Slik heter det i telefaksen av
27.1.1998 fra Mother Gail Fitzpa-
trick OCSO, abbedisse av Mis-
sissippi Abbey, moderklosteret til
Tautra Mariakloster. Jeg nevner
det i invitasjonen til årets Olsok på
grunn av de tre norske helgener
som i innledningen av faksen får
æren for søstrenes enstemmige
vedtak. Mother Gail var helt over-
bevist om helgenenes delaktighet
i prosjektet. Og det med rette fordi
mange møter ble avholdt, mange
avgjørelser ble tatt på minneda-
gene til de ovennevnte helgener.
Hver gang ba vi om deres forbønn.
Det går for langt å utdype dette her
i detalj. Men jeg kan bekrefte at det
var slik.

Jeg tenker på dette nå da vi går mot
Olsok og etter at vi har feiret kirk-
evigsel på Tautra. Året Olsok er for
meg en pilegrimsferd i takknemlig-
hetens tegn. Jeg vil takke først og
fremst hellig Olav for hans støtte
til klosterbyggingen på Tautra,
men også til Trondheim katolske
stift og til Kirken i hele Norges
land. Med min bønn takker jeg
også alle som har støttet og hjulpet
i forbindelse med klosterbyggin-
gen. Jeg ber samtidig om at også
vårt neste prosjekt, Birgittasenteret
på Tiller, må lykkes.

Å dra på pilegrimsferd er ikke bare
en opplevelsesrik tur til Trøndelag,

det er også en åndelig reise med Gud
som mål. Vi reiser til det sted hvor
hellig Olav gav sitt liv for Kristus, og
samtidig for Kirken og folket i Norge.
Vi ærer hellig Olavs minne og takker
for det han har gjort. Og vi oppmun-
tres til å følge hans eksempel.

Videre åpnes våre sinn for det him-
melske og det guddommelige. Vi kan
oppdage at det er Gud som kaller
også oss. Gud hjelper oss til omven-
delse, gir oss trofasthet og frimodig-
het i troen slik at også vi kan være
troens vitner i vår hverdag. Dagens
pluralistiske samfunn trenger det
kristne vitnesbyrd som aldri før. Alle
som er døpt og konfirmert har del i
Jesu oppdrag om å forkynne det glade
budskap til alle folkeslag og bygge
opp Kirken. På denne bakgrunnen er
valfarten til Stiklestad en unik mulig-
het til å levendegjøre den kristne tro.

I kirkens liturgi heter det: ”Din herlig-
het lyser fra helgenenes skare, for ved
å krone deres fortjenester, kroner du
dine egne gaver. Du gir oss et for-
bilde i deres liv, del i deres samfunn
og hjelp i deres forbønn. Omgitt av
denne hærske av vitner, kjemper
vi med utholdenhet den strid du har
kalt oss til, så vi sammen med dem
kan vinne den uforgjengelige herlig-
hets krone.” (Helgenprefasjon I)

”Lovet være St. Olav!” Med dette vil
jeg gjerne invitere alle katolikker i
Norge til å delta i valfarten til Trond-
heim og Stiklestad i forbindelse med
Olsok 2007.

Trondheim den 24. mai 2007

+ Georg Müller
Biskop

Kari Hauge
leder av Olsokkomiteen

Program for Olsok 2007

Fredag 27. juli: Olsok for barn

- Kl 11.00 Oppmøte og registrering i foreningslokalet
- Kl 11.15 Barneprogram
- Kl 13.00 Lunsj
- Kl 14.00 Barneprogram
- Kl 16.00 Barnemesse
- Kl 17.00 Kirkekaffe

Lørdag 28. juli:

- Kl 11.00 Høymesse i St. Olav kirke
Biskopen feirer 10-års jubileum for bispevielsen.
Kirkekaffe.
- Kl 17.00 Økumenisk vesper i St. Olav kirke

Søndag 29. juli: Olsokdagen

- Kl 08.00 Messe i Nidarosdomen
- Kl 09.30 Tilbud om frokost i foreningslokalet

Valfart til Stiklestad

- Kl 12.30 Avreise med buss til Stiklestad
- Kl 14.00 Prosesjon fra Teghverket, Verdal
- Kl 14.30 Messe i St. Olav kapell
- Kl 16.00 Middag i Stiklestad Nasjonale Kultursenter
- Kl 18.00 Spelet om Heilag Olav på friluftscenen
- Kl 20.00 Retur til Trondheim med buss

FRIST FOR PÅMELDING TIL OLSOK OG PRISER

Frist for påmelding til Olsokfeiring 2007 settes til
mandag 16. juli 2007. Påmelding sendes Olsok-
komiteen, Trondheim katolske stift, Sverres gate 1,
7012 Trondheim.
Telefon 73527705 / fax 73528790 eller kari.
haug@hist.no

Ingen påmeldinger effektueres før disse er god-
skrevet konto 4200 5024980

Bussbillett Trondheim – Stiklestad tur/retur pris:
Voksne kr 200, barn kr 100

Billetter til Spelet om Heilag Olav pris:

Voksne kr 300, barn 150

Billett til buss og Spell til sammen:

Voksne kr 450, barn kr 200

Informasjon om Olavfestdagens program:

Telefon 73 84 14 50 eller www.olavfestdagene.no